

Budgetdirektiv år 2006

LS0501-0154, bilaga 1

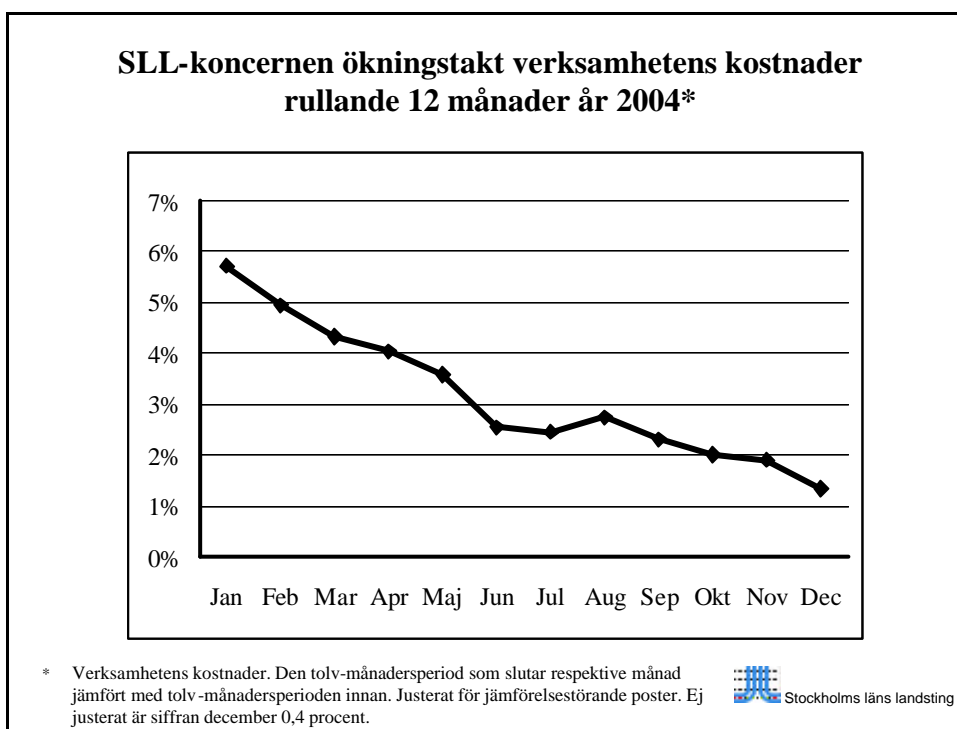
23 mars, 2005

Budgetdirektiv år 2006

1. SAMMANFATTNING.....	3
2. BUDGETPROCESSEN	5
3. ÖVERGRIPANDE MÅL	5
4. LÅNGSIKTIGA FINANSIELLA MÅL.....	6
5. KONCERNÖVERGRIPANDE DIREKTIV	7
5.1 HÅLLBARHET	7
5.2 EKONOMI.....	8
5.3 PERSONAL.....	11
5.4 JÄMSTÄLLDHET UR ETT MEDBORGARPERSPEKTIV.....	14
5.5 MILJÖ	15
5.6 IT.....	15
6. DIREKTIV FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN	16
6.1 ÖVERGRIPANDE MÅL.....	16
6.2 ÖVERGRIPANDE DIREKTIV	17
6.3 BESTÄLLARORGANISATIONEN	18
6.4 PRODUCENTORGANISATIONEN.....	19
7. DIREKTIV FÖR TRAFIKVERKSAMHETEN	22
7.1 ÖVERGRIPANDE MÅL OCH DIREKTIV	22
7.2 AB STORSTOCKHOLMS LOKALTRAFIK (SL).....	23
7.3 WAXHOLMS ÅNGFARTYG AB (WÅAB).....	25
7.4 FÄRDTJÄNSTNÄMNDEN (FTJN).....	26
7.5 REGIONPLANE- OCH TRAFIKNÄMNDEN (RTN)	26
8. DIREKTIV FÖR ÖVRIG VERKSAMHET	27
8.1 LANDSTINGSSTYRELSEN	27
8.2 PATIENTNÄMNDEN.....	28
8.3 KULTURNÄMNDEN.....	28
8.4 ÖVRIGA	28
9. BILAGOR	30
9.1 ÖVERGRIPANDE EKONOMISKT LÄGE	30
9.2 SKATTEINTÄKTSPROGNOS 2006-2008	34
9.3 RESULTATRÄKNING 2004-2008.....	37
9.4 LANDSTINGSBIDRAG 2004-2008.....	38
9.5 RESULTATKRAV 2005-2008.....	39
9.6 INVESTERINGSPLAN 2004-2010.....	40
9.7 TIDPLAN FÖR BUDGETPROCESS 2006	41

1. Sammanfattning

Det ekonomiska läget för Stockholms Läns Landsting (SLL) har förbättrats påtagligt det senaste året och ekonomin är nu i balans. Resultatet för 2004 blev drygt 900 miljoner kronor, vilket motsvarar en förbättring på drygt 2,6 miljarder kronor jämfört med året innan. Landstingets låneskuld som vid början av 2004 uppgick till 20,7 miljarder kronor minskade under året till 19,5 miljarder kronor. Genomförda besparingar och den ökade kostnadsmedvetenheten har resulterat i att takten i ökningen av verksamhetens kostnader vid årets slut var 1,3 procent, en historisk sett låg siffra.

Utöver den gynnsamma kostnadsutvecklingen har de skattehöjningar som har genomförts bidragit till den ekonomiska återhämtningen. Den nuvarande skattesatsen på 12,27 procent är högst i landet, vilket implicerar att det framtida utrymmet för att använda skattehöjningar som ett medel för att bibehålla en ekonomi i balans är litet. Fortsatt kostnadskontroll och förbättringar av effektiviteten kommer att vara viktigt.

Direktiven bygger på att intäkterna 2006 ökar med 2,5 procent jämfört med budget 2005 till 56,2 miljarder kronor. Inga höjningar av taxor eller avgifter föreslås. Direktiven bygger också på ett överskott 2006 på cirka 810 miljoner kronor, vilket är i linje med förslaget om långsiktiga finansiella mål för SLL. Detta medför att utrymmet för ökning av verksamhetens kostnader 2006 jämfört med budget 2005 är 1,6 procent.

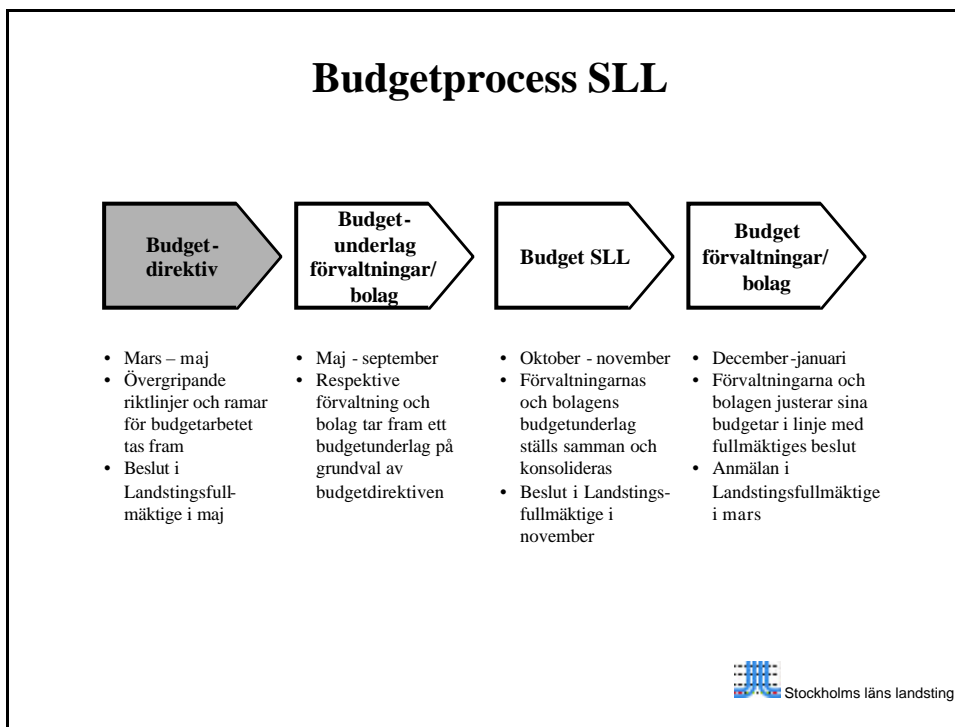
Nedan finns en kort sammanfattning av SLL:s resultaträkning och investeringsplan åren 2004-2008.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Direktiv 2006	Ändring 06/05	Plan 2007	Plan 2008
Intäkter	52 421	54 815	56 194	2,5%	58 085	60 006
Verksamhetens kostnader	-48 863	-51 452	-52 292	1,6%	-53 797	-55 546
Kapitalkostnader*	-2 653	-2 933	-3 094	5,5%	-3 289	-3 604
Resultat	905	430	808		1 000	856
Investeringar	2 759	3 715	4 237	14,1%	2 889	3 109

* Avskrivningar plus finansnetto

2. Budgetprocessen

Stockholms läns landstings budgetprocess är i allt väsentligt en process i fyra steg. I det första steget formuleras budgetdirektiv för nästkommande år och de två påföljande plan-åren. Direktiven beslutas i maj månad av landstingsfullmäktige. Respektive nämnd och styrelse beslutar sedan om budgetunderlag på grundval av budgetdirektiven. De nio geografiska beredningarna och de fem medicinska programberedningarna spelar här en viktig roll i framtagandet av hälso- och sjukvårdsutskottets budgetunderlag. I steg två ligger också avtalsarbetet mellan vårdens beställar- och producentorganisation. Landstingsfullmäktige tar i steg tre beslut om budget för nästkommande år och planer för de därpå följande två åren på grundval av inkomna budgetunderlag. Förvaltningarna och bolagen justerar sedan, i steg fyra, sina budgetunderlag i linje med fullmäktiges beslut samt färdigställer sina slutliga budgetar. Investeringsbudgeten är slutlig i och med fullmäktiges beslut. Det fjärde steget avslutas i och med att den slutliga budgeten anmäls till landstingsfullmäktige i mars nästkommande år.

3. Övergripande mål

Budgetdirektiven syftar till att stödja följande övergripande mål för landstinget:

- Att ekonomin är hållbar
- Att befolkningens hälsa är god och att befolkningen erbjuds en kvalitativt god och lätt tillgänglig sjukvård i rimlig tid och på lika villkor
- Att regionens transportsystem är effektivt och hållbart med en väl fungerande kollektivtrafik kännetecknad av hög tillgänglighet och god kvalitet

- Att Stockholms läns landsting är en konkurrenskraftig arbetsgivare där medarbetarna känner arbetsglädje, stolthet, engagemang och framtidstro i en organisation som kännetecknas av kompetens och långsiktigt hållbar verksamhetsutveckling
- Att Stockholms läns landsting är ett föredöme vad gäller jämställdhet, mångfald, miljö och hållbarhet
- Att landstingets alla verksamheter kännetecknas av ett proaktivt miljötänkande som bidrar till målet om en hållbar utveckling

4. Långsiktiga finansiella mål

Riksdagen beslöt i oktober 2004 att göra de förändringar i kommunallagen som föreslogs i regeringens proposition 2003/04:105 *God ekonomisk hushållning*. Förändringarna innebär bland annat att kommuner och landsting i planen för ekonomin ska ange de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens eller landstingets finansiella ställning och dess utveckling och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som bedrivs. Utgångspunkten är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

I propositionen nämns fyra olika dimensioner för finansiella mål och dessa är; resultat, finansiering, skuldsättning och in- och utbetalningsströmmar. Förvaltningen har tagit fasta på dessa fyra dimensioner och föreslår att Stockholms läns landsting slår fast följande långsiktiga finansiella mål:

SLL långsiktiga finansiella mål

Dimension	Mål
Resultat	Att resultatet är i balans med hänsyn tagen till ej resultatförda kostnader och att realkapitalet bibehålls
Finansiering	Att investeringarna självfinansieras till 100 procent med undantag av större nyinvesteringar
Skuldsättning	Att lånefinansiering endast används för att finansiera investeringar
In- och utbetalningsströmmar	Att betalningsberedskapen motsvarar minst 21 dagars genomsnittliga driftskostnader

Landstinget måste i nuläget, för att klara dessa finansiella mål, generera ett årligt överskott. Överskottet behövs för att täcka ökningen på den del av pensionsskulden som inte finns i balansräkningen och som därmed inte heller kostnadsförs i resultaträkningen. För 2006 uppgår denna ej resultatförda kostnad till cirka 400 miljoner kronor. En hög grad av självfinansiering innebär att landstingets realkapital bibehålls, vilket även det kan kräva överskott för att generera ett tillräckligt stort positivt kassaflöde. Målet för betalningsberedskap är detsamma som finns redan idag.

Det är förvaltningens uppfattning att landstingets ekonomi är hållbar om dessa mål uppfylls i budget och bokslut, möjligen med ett visst förbehåll för målet om en hög grad av självfinansiering. Detta mål kan vara svårt att uppfylla enstaka år om investeringarna är mycket stora. Det torde dock vara i linje med det övergripande målet om ekonomisk hållbarhet att målpuppfyllelsen bedöms över en flerårsperiod.

De finansiella målen innebär, vid en oförändrad skattesats, att utrymmet för ökning av landstingets kostnader i princip begränsas av den generella ökningen av lönesumman i riket. Ska SLL skapa ett utrymme utöver detta måste det ske genom förbättrad effektivitet och produktivitet.

5. Koncernövergripande direktiv

Direktiven nedan gäller för samtliga förvaltningar och bolag i koncernen. Därutöver finns verksamhetsspecifika direktiv i avsnitten sex till åtta nedan.

5.1 Hållbarhet

Landstingets verksamheter ska i ett långsiktigt perspektiv vara hållbara. Detta innebär att alla förvaltningar och bolag ska förvaltas och utvecklas på ett sådant sätt att verksamhetsresultatet, i form av ständigt förbättrad hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik nås genom en hållbar användning av resurser. Till resurser räknas såväl personal, infrastruktur, leverantörer, kunskap som ekonomi.

Alla verksamheter i landstinget ska karakteriseras av hög moral och etik. De värderingar som finns i landstinget i form av beslutade policydokument inom olika områden ska efterlevas och de eventuella insatser som planeras under året och kräver resurser ska redovisas i budget.

Det är angeläget att koncernens styr- och uppföljningssystem fortsätter att utvecklas. Speciellt viktigt är att styrning och uppföljning görs utifrån flera olika perspektiv (t.ex. kund/medborgare, medarbetare, miljö och ekonomi). Det är önskvärt att det ekonomiska resultatet i större utsträckning relateras till kärnverksamhetens uppdrag från medborgarna likväl som dess kvalitet och de effekter som den levererade hälso- och sjukvården samt kollektivtrafiken får i samhället. Varje förvaltning och bolag ska under 2006 stödja landstingsstyrelsens förvaltning i arbetet med att ta fram mått/indikatorer som visar på effekterna av verksamheten (vad gäller till exempel hälsoförändringar, rörlighet i samhället, ekonomi, miljö o.s.v.) och den långsiktiga hållbarheten av densamma.

Landstingets arbete för en god och jämlik hälsa är en del av landstingets bidrag till länets sociala kapital och därmed en del av landstingets hållbarhetsarbete. I syfte att stärka detta

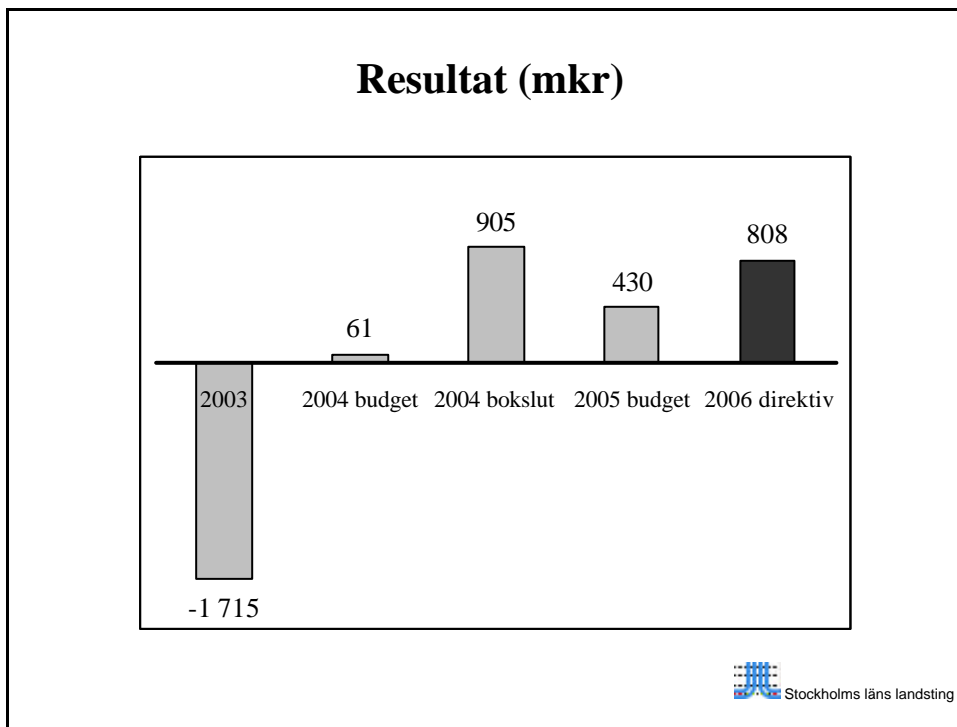
arbete tas en övergripande långsiktig folkhälsopolicy fram. För 2006 bör förslag och aktiviteter för att implementera denna policy presenteras liksom förslag till att ta fram indikatorer för uppföljning i syfte att kunna integrera dessa indikatorer i hållbarhetsredovisningen.

Landstingsstyrelsens förvaltning har tagit fram ett förslag på en kostpolicy för alla bolag och förvaltningar. Policyens syfte är att landstinget ska tillhandahålla hälsosamma och goda måltider med ekologisk inriktning och god måltidsservice genom kravställande vid upphandlingar, avrop och inköp, samt att i alla led tillämpa metoder och kompetens som stödjer denna målsättning. Ett strukturerat införandeprogram för kostpolicyen har också tagits fram och det ankommer på alla förvaltningar och bolag att under 2006 följa detta program.

5.2 Ekonomi

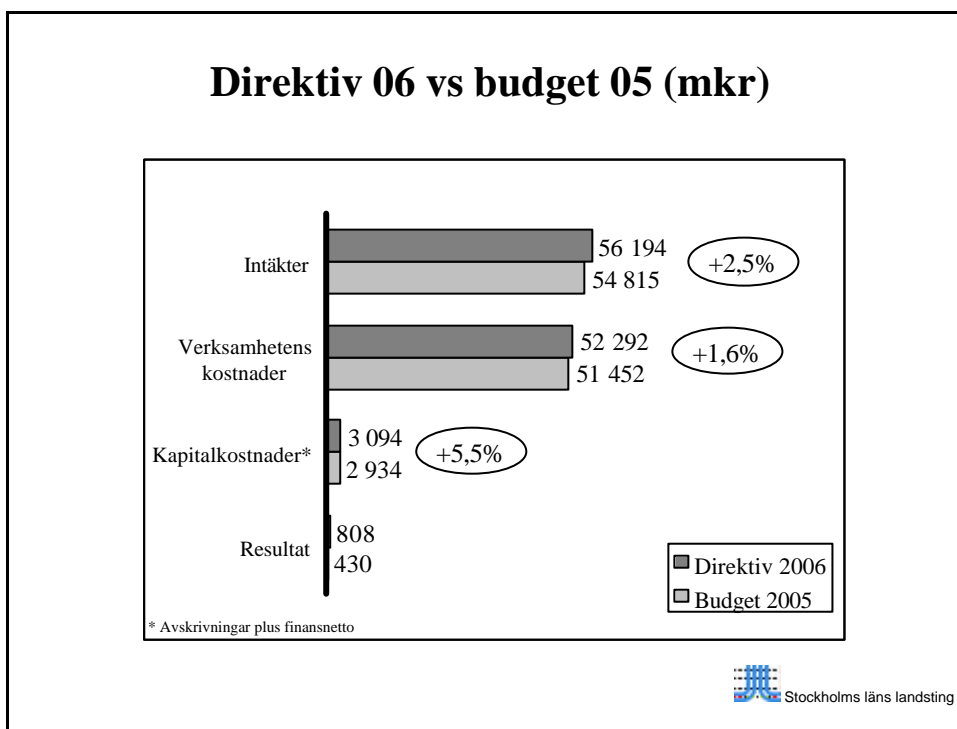
De prognostiserade intäkterna 2006 uppgår till 56,2 miljarder kronor, vilket innebär en ökning på 2,5 procent jämfört med budget 2005. Intäktsprognosen är osäker på grund av det svårbedömda konjunkturläget. De positiva signaler som finns har ännu inte fått något egentligt genomslag på arbetsmarknaden och flera konjunkturbedömare har skrivit ned sina prognoser för innevarande år. Flera bedömare tror också att ökningen av BNP blir lägre 2006 än 2005.

Budgetdirektiven bygger på ett ekonomiskt överskott 2006 på drygt 800 miljoner kronor. Ett överskott på denna nivå innebär att de långsiktiga finansiella målen uppfylls. Överskottet täcker den prognostiserade ökningen på 405 miljoner kronor av den del av pensionskulden som inte finns upptagen som skuld i balansräkningen och innebär en självfinansieringsgrad på 77 procent. Exkluderas investeringen i de nya pendeltågen på cirka 1,4 miljarder kronor 2006 blir självfinansieringsgraden 116 procent.

Trots det relativt stora överskottet 2006 är det inte möjligt att planera för någon amortering av landstingets skuld på 19,5 miljarder kronor, då självfinansieringsgraden understiger 100 procent.

För att nå ett resultat på 808 miljoner kronor får verksamhetens kostnader 2006 inte öka med mer än 1,6 procent jämfört med budget 2005. Utrymmet jämfört med bokslut 2004 är 7,0 procent. Att utrymmet för ökning är så pass mycket större sett över tvåårsperioden beror på att kostnaderna 2004 blev betydligt lägre än budgeterat. Den andra viktiga förutsättningen för att resultatmålet ska klaras är att skatteintäkten inte blir lägre än de 45,1 miljarder kronor som direktiven bygger på. Det finns utrymme i direktiven för en försämring med 400 miljoner kronor av den senaste skatteintäktsprognosen för 2006 utan att detta får någon påverkan på landstingets resultat. Detta är analogt med hur skatteintäkten budgeterades i budget år 2005.

Övergripande direktiv

De övergripande ekonomiska direktiven för 2006 är:

- Samtliga förvaltningar och bolag ska ovillkorligen ha en ekonomi i balans
- Verksamhetens kostnader får inte öka med mer än 1,6 procent jämfört med budget 2005
- Koncernens bemanningskostnader (personalkostnader plus kostnader för inhyrd personal) får inte öka med mer än 1,2 procent jämfört med budget 2005. Detta medför att utrymmet för ökning sett över tvåårsperioden 2004-2006 är 5,0 procent
- Den besparing på 113 miljoner kronor inom hälso- och sjukvården 2006 som beslutades i samband med budget 2004 ska genomföras

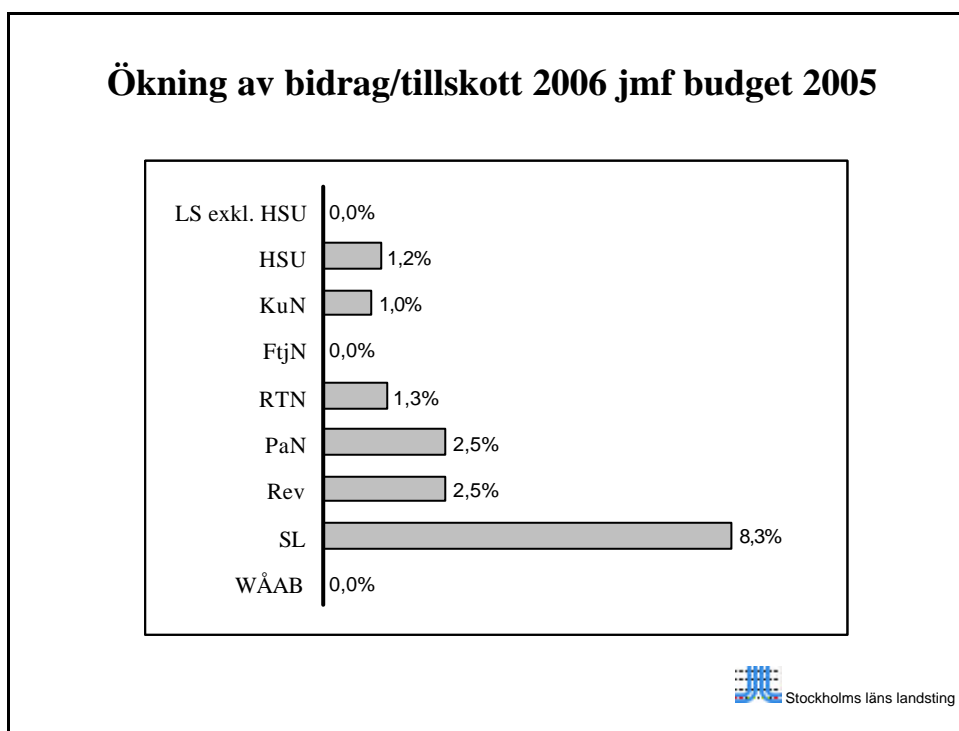
- Respektive förvaltning och bolag ska ha en positiv produktivitetsutveckling som mål. Uppföljningen ska genomföras i enlighet med de principer som fastslagits av landstingsstyrelsen (LS0411-2124)

Det kan konstateras att förvaltningarna och bolagen har olika utgångslägen inför 2005. Flera går in med relativt stora underliggande överskott medan andra går in med nollresultat. Detta motiverar en översyn av resultatkraven för 2006 och en sådan kommer att göras i samband med höstens budgetarbete.

Landstingsbidrag/tillskott

Det totala landstingsbidraget/tillskottet 2006 uppgår till cirka 43 510 miljoner kronor vilket är en ökning jämfört med budget 2005 på cirka 760 miljoner kronor eller 1,8 procent (bilaga 9.4). Landstingsbidraget/tillskottet i planår 2006 i budgetbeslut 2005 var cirka 680 miljoner kronor högre och den sänkning som är gjord hänför sig i huvudsak till att skatteintäkten för 2006 reviderats ned.

Ökningen av landstingsbidraget/tillskottet per förvaltning och bolag 2006 jämfört med budget 2005 framgår av bilden nedan.

Ökningen av bidraget till HSU är 1,2 procent jämfört med budget 2005. Tas hänsyn till det överskott som fanns inom hälso- och sjukvården i bokslut 2004 på cirka 780 miljoner kronor och till de riktade besparingar som ska genomföras 2005 och 2006 på cirka 690 miljoner är det faktiska utrymmet för att öka kostnaderna drygt 7 procent sett över tvåårsperioden. Detta medför att den begränsade ökningen 2006 jämfört med budget 2005 inte medför några krav på ytterligare besparingar för hälso- och sjukvården som helhet förutom sedvanlig vardagsrationalisering.

Den relativt stora ökningen till SL beror framför allt på ökade kapitalkostnader för investeringar och ökade kostnader för underhåll. Den föreslagna ökningen medför att SL måste öka intäkterna eller reducera kostnaderna jämfört med planår 06 med cirka 70 miljoner kronor. Den föreslagna ökningen medför att skattefinansieringsgraden ökar till 52,3 procent från 50,5 procent i budget 2005.

För Färdtjänstnämnden och WÅAB föreslås oförändrade bidrag/tillskott jämfört med budget 2005 mot bakgrund bland annat av de överskott som uppkom i bokslut 2004. Också för landstingsstyrelsen föreslås ett oförändrat bidrag mot bakgrund av överskottet 2004. Ökningen av de bidrag som Kulturnämnden delar ut torde kunna hållas på en låg nivå givet den låga inflationen, vilket motiverar en ökning av bidraget på 1,0 procent. Ökningen av bidraget till RTN på 1,3 procent ger täckning för ökning av personalkostnaderna.

5.3 Personal

Bakgrund och övergripande mål

Stockholms läns landsting har cirka 42 000 medarbetare och deras dagliga insatser är helt avgörande för landstingets förmåga att fullgöra sitt uppdrag.

Landstingets övergripande mål är att vara en konkurrenskraftig arbetsgivare där medarbetarna känner arbetsglädje, stolthet, engagemang och framtidstro i en organisation som kännetecknas av kompetens och långsiktig verksamhetsutveckling.

För att uppnå de övergripande målen är landstingets strategi att för koncernen ange riktlinjer inom vissa områden genom ett antal policys. Dessa utgör plattformen för de handlingsprogram som bolag och förvaltningar arbetar fram.

Personalekonomi

Den totala personalbudgeten är ca 19 miljarder kronor. Dessa kostnader är avhängiga lönekostnaden för respektive anställd, antalet anställda samt de lagstadgade och avtalsenliga pensions- och sociala kostnaderna. Utöver eventuella förändringar i lagar och avtal beräknas landstingets kostnader för de avtalsmässiga pensionskostnaderna öka med cirka 0,5 procent årligen.

Direktiv:

- Koncernens bemanningskostnader (personalkostnaden plus kostnaden för inhyrd personal) får totalt inte öka med mer än 1,2 procent jämfört med budgeten 2005. Utrymmet för ökning sett över tvåårsperioden 2004-2006 är 5,0 procent. Av detta utrymme beräknas cirka 0,5 procent per år tas i anspråk av ökade pensionskostnader

Ledarskap

Det goda ledarskapet och dess förutsättningar är av avgörande betydelse för en positiv utveckling av landstingets verksamheter och dess medarbetare samt för att skapa hälsobe-

främjande arbetsplatser. Det är ledarna som ska kunna kommunicera verksamhetens värderingar visioner, mål och resultat. Chefen/ledaren ska företräda arbetsgivarperspektivet.

Direktiv:

- Landstingsstyrelsen ska göra en samlad översyn av anställnings- och avtalsvillkor för koncernens högre chefer
- Landstingsstyrelsen ska ta fram en fördjupad ledarskapspolicy som beskriver chefsuppgifterna och uppdraget som arbetsgivarrepresentant

Medarbetarskap

För att göra en bra arbetsinsats behöver varje medarbetare förstå sin roll i organisationen och vilka förväntningar som ställs på henne/honom. Medarbetare som har information, inflytande och känner delaktighet tar också ansvar och initiativ.

En bra arbetsplats utvecklas i öppenhet och samverkan mellan chef och medarbetare. Arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal blir därmed en naturlig del i kontakten mellan chef och medarbetare.

Direktiv:

- Alla förvaltningar och bolag ska regelbundet genomföra en medarbetarenkät med åtföljande åtgärdsplaner
- Landstingsstyrelsen ska göra en sammanställning av åtgärdsplanerna på koncernnivå

Utveckling och lärande

Det är mycket viktigt att Landstinget tar tillvara medarbetarnas kompetens på bästa sätt. Medarbetarna ska ges möjligheter att vidareutveckla sig och på så sätt bidra till utveckling och förnyelse av organisationen och arbetssättet. Den största delen av kompetensutvecklingen sker i det dagliga arbetet i form av till exempel mentorskap, studiebesök, projektarbete, lärande av andra och praktik på annan arbetsplats. Till detta kommer också kurser, seminarier, föreläsningar etc. Chefen har ett direkt ansvar för sina medarbetares kompetensutveckling, men varje enskild medarbetare har också ett stort ansvar för sig egen utveckling.

Direktiv:

- Landstingsstyrelsen ska ta fram en policy och strategi för kompetensutveckling inom koncernen.
- Landstingsstyrelsen ska utveckla verktyg för kompetensanalys och systematisk kompetensplanering
- Varje förvaltning och bolag ska utarbeta ett kompetensutvecklingsprogram utifrån sin verksamhetsplan

Arbetsmiljö och hälsa

I landstingets hälsoplan 2003-2006 anges inriktningen för Landstingets arbetsmiljö- och hälsoarbete bland annat anges målet om att sjukfrånvaron ska minska med en dag per år

och anställd. Arbetet ska ske systematiskt inom angivna områden i hälsoplanen. Landstingets arbetsplatser ska vara hälsofrämjande, vilket innebär en vidgning av det traditionella arbetsmiljöbegreppet och fokuserar på förebyggande hälsofaktorer på arbetsplatsen. Ingen anställd ska behöva riskera skador eller sjukdom på grund av brister i arbetsmiljön. En del i detta arbete är satsningen som sker på friskvårdsinsatser. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att möjliggöra återgång till arbetet för de som är långtidssjukskrivna.

Direktiv:

- Landstingsstyrelsen ska ta fram en redovisningsmodell för friskvårdsinsatser inom koncernen

Långsiktig personalförsörjning

Landstingets verksamheter är personal- och kunskapsintensiva vilket innebär att den långsiktiga personalförsörjningen är viktig. Det framtida personalbehovet både i fråga om kompetens och antal personer påverkas av ett antal faktorer såsom till exempel länets utveckling, ekonomiska förutsättningar och arbetsorganisationens utveckling samt den medicintekniska utvecklingen.

Direktiv:

- Landstingsstyrelsen ska ta fram en modell för långsiktig personalförsörjning (5-10 år)
- Varje förvaltning och bolag ska upprätta en plan på två års sikt för sin personalförsörjning. Planen ska revideras årligen. Landstingsstyrelsens förvaltning ska årligen göra en sammanställning av förvaltningarnas och bolagens planer som underlag för analys och eventuella åtgärder
- Landstingsstyrelsen ska göra en översyn av koncernens rekryteringsprocesser samt utreda behov av IT-stöd för dessa
- Landstingsstyrelsen ska göra en översyn av koncernens rekryteringsfrämjande marknadsföring

Avveckling och omställning

Organisationsförändringar eller andra förändringar som påverkar medarbetarnas anställning är ofrånkomliga i en så stor organisation som landstingets. När så sker är det viktigt att det finns väl genomarbetade och väl kända principer i koncernen för avveckling och omställning. Särskilt viktigt är det att möjligheter till omplacering inom koncernen beaktas på ett strukturerat och genomtänkt sätt.

Direktiv:

- Landstingsstyrelsen ska ta fram koncernövergripande riktlinjer för avveckling och omställning
- Landstingsstyrelsen ska, med utgångspunkt i Arbetsmiljöverkets modell, ta fram en modell för konsekvensbeskrivning vid organisations- eller andra förändringar inom koncernen

Jämställdhet och mångfald

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundvärdering inom Landstinget och är en viktig del av personalpolitiken. I alla beslut inom landstinget ska jämställdhetskONSEKVENSA beaktas. För landstingets arbete med mångfald i arbetslivet gäller att alla förvaltningar och bolag aktivt ska främja etnisk mångfald och motverka diskriminering. Mångfalden innebär att alla människor har ett lika värde oavsett etnisk, nationell, kulturell eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, kön eller ålder.

Övergripande mål:

- Att kvinnor och män har samma möjligheter till utveckling och befordran i arbetet
- Att en jämn könsfördelning på högre chefstjänster ska eftersträvas
- Att en jämn(are) könsfördelning inom landstingets yrkesgrupper ska eftersträvas
- Att arbetsförhållandena lämpar sig för både kvinnor och män
- Att arbetsorganisation och arbetstider är så formade att både kvinnor och män kan förena förvärvsarbete och föräldraskap
- Att arbetet är organiserat så att det främjar delaktighet och inflytande för både kvinnor och män.
- Att inga former av trakasserier får existera inom landstingets verksamheter
- All personalstatistik och alla nyckeltal ska vara uppdelade på kvinnor och män

Direktiv:

- Landstingsstyrelsen ska, för att underlätta uppföljningen, ta fram en gemensam struktur för jämställdhets- och mångfaldsplaner
- Varje förvaltning och bolag ska årligen revidera sin jämställdhetsplan och mångfaldsplan

Uppföljning och utvärdering

I landstingsstyrelsens förvaltning ligger controllerfunktionen med ansvar för övergripande uppföljning och utvärdering inom personalområdet. Personaluppföljning innehåller statistik, administrativa redovisningar och uppgifter som hjälper landstinget att få en samlad bild av personalen och bemanningen. Redovisningen ger även underlag för analyser, åtgärder, uppföljning och styrning när det gäller ett antal personalstrategiska frågor.

Direktiv:

- Landstingets samtliga bolag och förvaltningar inom sjukvårdens verksamhetsområde ska som personaladministrativt system använda Palett senast från och med den 1 januari 2007
- Landstingsstyrelsen ska fortsätta att utveckla ett eftersystem för koncerngemensam statistik och uppföljning (DiDiver)

5.4 Jämställdhet ur ett medborgarperspektiv

Jämställdhet innebär att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter under livets alla skeden. All verksamhet i landstinget ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Målet är att jämställdhetsperspektivet ska integreras i alla beslut som fattas så att den vård och service/tjänster som landstinget tillhandahåller länets invånare

kommer flickor och pojkar, kvinnor och män tillgodo på ett rättvist och jämställt sätt. Förvaltningar och bolag ska beakta detta i sitt budgetarbete. De mål som respektive förvaltning och bolag satt upp inom detta område ska redovisas i budget inklusive de särskilda initiativ som planeras för att uppnå målen. Måluppfyllelse ska sedan redovisas i årsbokslut.

5.5 Miljö

De övergripande miljömålen för 2006, som återfinns i landstingets miljöprogram –Miljö Steg 4, är:

- Att minst 25 procent av landstingets person- och varutransporter utförs med förnybara drivmedel
- Att minst 75 procent av värme och elektricitet kommer från miljöanpassade energikällor. Den totala energikonsumtionen ska inte ha ökat jämfört med år 2000
- Att minst 50 procent av alla identifierade mark- och byggnadsföroreningar är sanerade
- Att handlingsplaner för att minska läkemedelsrester i naturen antagits och används i landstingets alla vårdsektorer
- Att lustgasutsläpp från landstingets verksamhet till atmosfären är reducerade till hälften jämfört med år 2001

Alla förvaltningar/bolag ska ange när certifiering av det egna miljöledningssystemet erhållits alternativt beräknas erhållas.

Beställarna ska i budget ange vilka miljökrav man avser att ställa för att landstingets fem övergripande miljömål ska nås, hur man planerar att följa upp de krav man ställt samt i vilken mån man avser att avtala om möjlighet till tilläggsersättning för uppnådda miljöresultat.

Vid all beställning av varor och tjänster, såväl vid förvaltningarnas och bolagens direktbeställningar som vid SLL centrala upphandling, ska miljökrav ställas enligt mall framtagen av SLL Upphandling. Vid avrop ur det centrala sortimentet ska miljöanpassade varor prioriteras av förvaltningar och bolag. Producenterna och övriga förvaltningar som ej är beställare ska i budget ange - i kvantitativa termer - hur de avser att bidra till landstingets fem övergripande miljömål. Precisering av verksamhetens lustgasutsläpp i dagsläget ska ske samt uppgifter om reduktion eller planer på reduktion av dessa utsläpp.

Miljökonsekvensbedömning ska alltid göras inför beslut och vara en del av beslutsunderlaget när så är tillämpligt.

5.6 IT

Den nya sjukvårdsstruktur som växer fram i Stockholms län ställer nya krav på vårdens processer och på effektiv kommunikation mellan länets olika vårdgivare. Landstinget har därför påbörjat en långsiktig satsning på en sammanhållen IT-struktur för hela landstingets hälso- och sjukvård. Målet är att all information om patientens sjukdomshistorik ska vara direkt tillgänglig för såväl berörda vårdgivare som för patienter med syfte att höja säkerheten, kvaliteten och effektiviteten inom vården. Förutsättningar för att integrera även andra aktörer i vården, till exempel den kommunala vården, i denna informationsförsörjning ska också beaktas. IT-stödet för att åstadkomma detta ska utgå från ett patientorienterat synsätt

baserat på en livslång sammanhållen vårddokumentation (elektronisk patientjournal) genom den *Gemensamma Vårdinformationstjänsten, GVD*.

Upphandlingen av det grundläggande teknikstödet för GVD (IT-ramverket), som påbörjades under 2004, är nu inne i sitt slutskede och det kommer att komma på plats under 2005. De första gemensamma basfunktionerna kommer att introduceras under hösten 2005, till exempel behörighetsbaserad arkivering och åtkomst av patientinformation. Parallellt med detta så kommer anpassningen av de lokala systemen till GVD att påbörjas.

Ambitionen är att det från och med slutet av 2007 ska vara obligatoriskt för alla landstingsfinansierade vårdproducenter att lagra den vårdinformation, som är nödvändig för en väl fungerande vårdprocess i det gemensamma vårdinformationsarkivet, som tillhandahålls via GVD. Villkoren för detta ska regleras i vårdavtal och andra överenskommelser.

Direktiv:

- Alla förvaltningar och bolag ska tillämpa SLL IT-kontoplan för budgetering, redovisning och uppföljning av IT-kostnader. Modellen baserar sig på den så kallade TCO-modellen (Total-Cost-of-Ownership)
- De förvaltningar och bolag som är vårdproducenter ska budgetera för det lokala införandet och integrationen av GVD och avsätta resurser för att delta i det gemensamma arbetet med att etablera GVD
- Landstingsstyrelsen ska i sitt budgetunderlag 2006 presentera en övergripande plan för genomförandet av GVD inklusive en plan för finansieringen
- Landstingsstyrelsen ska analysera vilka besparingsmöjligheter som finns genom en gemensam drift och förvaltning av hälso- och sjukvårdens IT-stöd. De förvaltningar och bolag som är vårdproducenter ska stödja i detta arbete

6. Direktiv för hälso- och sjukvården

Dessa direktiv omfattar hela hälso- och sjukvården inklusive tandvården, det vill säga både beställarorganisationen (hälso- och sjukvårdsutskottet, HSU) och producentorganisationen (ägarutskottet, ÄU). Beställarorganisationen ska ha ett befolkningsperspektiv i sitt arbete och HSU har till sin hjälp geografiska och medicinska beredningar. ÄU utövar landstingets ägarstyrning och stöds av en personalberedning och en investeringsberedning. Landstingsstyrelsen ska vidare genom sina utskott och genom Forum för kunskap och gemensam utveckling tillsammans med vårdens aktörer ta fram kunskap och metoder för gemensamt utvecklingsstöd för bättre hälsa och vård.

6.1 Övergripande mål

De övergripande målen för hälso- och sjukvården 2006 inom ramen för dessa budgetdirektiv är:

- Att befolkningens hälsa är god
- Att befolkningen erbjuds en kvalitativt god evidensbaserad sjukvård
- Att skapa trygghet hos patienter och befolkning genom en hög tillgänglighet i närområdet
- Att sjukvården är lätt tillgänglig och erbjuds i rimlig tid och på lika villkor
- Att FoUU-arbetet är i internationell framkant och främjar hälsan i länet
- Att ekonomin är i balans

6.2 Övergripande direktiv

Direktiv som berör såväl beställar- som producentorganisationen är:

- De avtal som sluts mellan beställare och producenter ska reflektera de övergripande målen ovan (6.1)
- Arbetet inom hälso- och sjukvården ska så långt som möjligt hälsoorienteras med särskilda satsningar på preventiv hälsa
- Den nya struktur för närsjukvården som föreslås i 3S-utredningen ska implementeras. En plan avseende implementeringen på lång sikt ska tas fram
- Planeringen av ett nytt universitetssjukhus på Karolinska Universitetssjukhusets område i Solna ska fortsätta
- Karolinska Universitetssjukhuset ska fortsätta att koncentrera sin verksamhet på högspecialiserad vård, forskning och utbildning och begränsningen av verksamheten vid Karolinska Solnas akutmottagning ska fortsätta. Ytterligare 1 300 vårdtillfällen och 6 500 besök flyttas till annan vårdgivare i enlighet med budgetbeslut 2005. En långsiktig plan ska tas fram på hur verksamheten ska anpassas till de ekonomiska och verksamhetsmässiga ramar som ett nytt och mindre universitetssjukhus medför
- Den besparing på 113 miljoner kronor 2006 jämfört med budget 2005 som beslöts i budget 2004 ska genomföras enligt följande:
 - Ospecificerad besparing Karolinska Universitetssjukhuset 100 miljoner kronor
 - Ögonsjukvård 10 miljoner kronor
 - Sjukgymnastik 3 miljoner kronor
- Läkemedelsstrategin ska vidareutvecklas och fortsätta att implementeras med fokus på läkemedelsanvändningen ur patientnytto-, miljö- och kostnadsperspektiven
- Sjukvårdsproducenterna ska sträva efter ökad följsamhet till "kloka listan" och den centrala miljöklassificeringen av läkemedel ska fortsätta
- Samtliga verksamheter ska ha en plan för att minska läkemedelsrester i naturen samt ange i budget när den antagits/beräknas antas samt hur man avser att genomföra den
- Den föreslagna kostpolicyn för landstinget ska iakttas vid upphandling och beställning
- Inriktningen på avtalen mellan beställaren och akutsjukhusen ska vara att ersättningen består av en fast uppdragsdel, en del som är prestationsrelaterad och en del som är kvalitetsrelaterad
- Öppenheten vad gäller redovisningen av kvaliteten ska öka
- Styrningen inom hälso- och sjukvården ska fortsätta att utvecklas med fokus på att ta fram och följa upp tydliga och mätbara mål till exempel rörande kvalitet
- Beskrivningssystemen ska fortsätta att utvecklas för att öka kunskapen om vad som produceras, med vilket resultat och till vilken kostnad
- FoUU ska bedrivas i aktiv samverkan med Karolinska institutet och det regionala ALF-avtalet ska ligga till grund för länets forskning och utbildning
- Samarbetet mellan Försäkringskassan och landstingets hälso- och sjukvård, framför allt primärvård, ska vidareutvecklas. Förutsättningarna för den utvidgade rehabiliteringsgarantin verksamhetsmässigt och ekonomiskt ska därvid klargöras. Behovet av en försäkringsmedicinsk expertfunktion på länsnivå ska också särskilt beaktas

- Den modell för finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet som tas fram för Stockholms län och konsekvenserna av denna ska inarbetas i budgetunderlaget för 2006

Det remisskrav som införts för besök hos sjukgymnast från det nionde besöket i en behandlingsserie och för besök hos specialistläkare inom öron-, näsa- och halssjukvård samt hudsjukdomar ska enligt beslut av fullmäktige i budget 2005 utvärderas. Utvärderingen kommer att redovisas för hälso- och sjukvårdsutskottet i juni 2005 och då finns ett underlag för beslut om vilka regler som ska gälla i framtiden. I avvaktan på nya beslut ska budgetunderlag 2006 beräknas med utgångspunkt från de regler som finns idag men med en beredskap att senare i år göra förändringar.

Den första november 2005 införs en nationell vård- och behandlingsgaranti i syfte att tillförsäkra patienterna behandling inom tre månader. Staten tillskjuter landstingen medel med anledning av detta. Medlen ingår i de generella statsbidragen och uppgår totalt till 500 miljoner kronor 2006 och fördelas mellan landstingen i förhållande till befolkningsandelar.

6.3 Beställarorganisationen

Övergripande mål

De övergripande målen för hälso- och sjukvården framgår av avsnittet 6.1 ovan. HSU får i uppdrag att i budgetunderlag 2006 redovisa mål och strategier på grundval av dessa. HSU ska i maj, som ett led i arbetet med budgetunderlaget 2006, fatta beslut om en beställarplan för 2006-2008. Denna plan utgör grunden för förhandlingarna med vårdproducenterna och vid utformandet ska bland annat dessa budgetdirektiv, beredningarnas direktivunderlag och den övergripande uppföljningsmodellen för hälso- och sjukvården beslutad av fullmäktige utgöra utgångspunkter för arbetet.

En fortsatt utveckling av närsjukvården är en viktig utgångspunkt i planeringen av hälso- och sjukvården 2006. Vården ska utgå från invånarnas och patienternas behov. Därför är samverkan grunden i arbetet. Närsjukvården ska bland annat kännetecknas av snabba insatser med rätt kompetens som bidrar till en ökad trygghet. Närsjukvården ska ha en ökad tillgänglighet för telefonkontakt och besök, kunna tidigare än idag upptäcka och behandla ohälsa och sjukdomar, kunna få patienter och anhöriga att känna trygghet i högre utsträckning samt skapa en mer sammanhållen vård än idag. De nya livsstilsrelaterade sjukdomarna fordrar att både sjukdomsorienterade och hälsoorienterade synsätt möter medborgaren vid kontakter med vården.

En ekonomi i balans

Landstingsbidraget till HSU 2006 är 34,8 miljarder kronor, vilket innebär en ökning jämfört med budget 2005 på 1,2 procent. Det generella utrymmet för kostnadsökningar inom hälso- och sjukvården är större givet överskottet i bokslut 2004 på 780 miljoner och de riktade besparingar på cirka 690 miljoner kronor som ska genomföras under 2005 och 2006. Överskottet 2004 finns framför allt inom närsjukvården.

HSU ges i uppdrag att fördela dessa medel i budgeten med utgångspunkt från befolkningens behov och med den inriktning på verksamhetens utveckling i övrigt som anges i direktiven. HSU ska i sitt budgetunderlag särskilt redogöra för utvecklingen av länets närsjukvård det vill säga länets psykiatri, primärvård och geriatriska vård.

I landstingsbidraget 2006 till HSU ingår följande prognostiserade statsbidrag:

- Tillgänglighet i vården 260 miljoner kronor (generellt statsbidrag)
- Vårdgaranti 105 miljoner kronor (generellt statsbidrag)
- Läkemedelsförmånen 4 139 miljoner kronor (generellt statsbidrag)
- Ersättning asylvård 100 miljoner kronor (riktat statsbidrag)
- Råd och stöd LSS (tekniska hjälpmedel för handikappade) 41 miljoner kronor (riktat statsbidrag)

Uppdrag

HSU får följande uppdrag:

- Arbetet med åtgärder och förändringar som stimulerar till ökad produktivitet ska fortsätta, till exempel ett ökat inslag av prestationsbaserade ersättningar och omfördelning av beställningar till kostnadseffektivaste producent (med bibehållen kvalitet)
- Förslag till handlingsplan för bättre omhändertagande av äldre multisjuka ska tas fram i samverkan med Forum för kunskap och utveckling och vårdgivarna
- Fler avlastningsplatser och geriatriska vårdplatser ska inrättas i närsjukvården för att tillgodose äldre multisjukas omfattande behov av vård och omsorg
- Kartläggning och analys av hur landstingets hälso- och sjukvård påverkas av kommunernas pågående omstrukturering av servicehus/särskilda boenden till eget boende
- Utveckla en långsiktig strategi för hur beställaren kan stödja utvecklingen mot en ökad systemeffektivitet i vården

6.4 Producentorganisationen

Övergripande mål

Fokus 2006 för producentorganisationen blir, efter flera års strukturomvandling, den interna effektiviteten. Av de stora besparingarna som beslöts i budget 2004 återstår, som beskrivits tidigare, drygt 100 miljoner kronor att genomföra. De övergripande målen för hälso- och sjukvården framgår av avsnittet 6.1 ovan.

Stockholm läns sjukvårdsområde (SLSO) ska fortsätta att ta ett aktivt ansvar för att bygga upp närsjukvårds-/närvårdsstrukturer och vårdnätverk tillsammans med beställarorganisationen. Ökade insatser ska göras för att, med utgångspunkt från medicinska bedömningar, förbättra tillgängligheten för prioriterade grupper. Modellen med ”företag i företaget” ska fortsätta att utvecklas. De psykiatriska verksamheterna ska på lämpligt sätt infogas i det närsjukvårdskoncept som växer fram.

De synergivinster som den nya vårdorganisationen för Södertälje, Salem och Nykvarn medför ska tillvaratas. De förslag som finns framtaget på en gemensam organisation för den landstingsdrivna vården, och omsorgen i Norrtälje kommun ska genomföras.

Verksamheten vid Karolinska Universitetssjukhusets mottagning i Solna ska under 2006 ytterligare begränsas i och med överförandet av 1 300 vårdtillfällen och 6 500 besök till andra vårdgivare. Karolinska kommer att erhålla ett omställningsbidrag på 35 miljoner kronor relaterat till detta. Den sista delen av Karolinskas sparpaket på 100 miljoner kronor av totalt 700 miljoner kronor ska genomföras under året.

Under 2006 ska arbetet med arkitekttävlan av det nya universitetssjukhuset slutföras och planer tas fram för hur den vård som idag bedrivs på området i Solna ska överföras till det nya sjukhuset och till andra vårdproducenter.

Folktandvårdens taxor ska vara oförändrade år 2006.

En ekonomi i balans

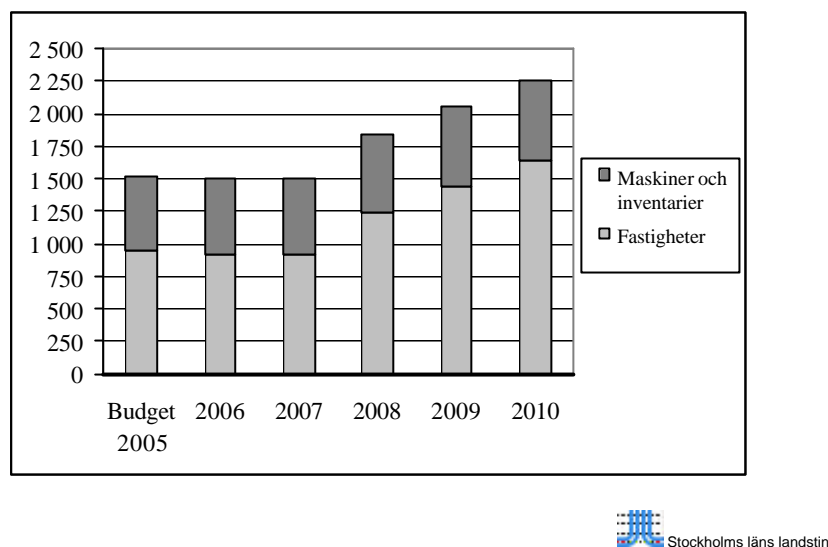
Producentorganisationens ekonomi 2006 ska vara i balans och bland annat kommer följande att vara viktigt för att klara detta:

- Fortsatt kostnadskontroll
- Fortsatta förbättringar av produktiviteten
- Fortsatt stor restriktivitet avseende inhyrd personal
- Ingen ny verksamhet får etableras utan att denna är finansierad av beställarorganisationen eller av extern part

Investeringar

Sjukvården står inför stora framtida investeringar bland annat som ett resultat av förslagen i 3S-utredningen och den snabba medicintekniska utvecklingen. Arbetet med investeringsplaner kräver såväl långsiktighet som en helhetssyn. Utformningen av investeringsplaner ska ske i samråd med beställaren för att se till att föreslagna investeringar ligger i linje med den utveckling som beställarna önskar se utifrån sin roll som företrädare för medborgarna. Investeringar som säkerställer driften eller som är helt nödvändiga för det pågående strukturarbetet i hälso- och sjukvården ska prioriteras. Övriga investeringar ska prövas under stor restriktivitet. De totala investeringarna under perioden 2006-2010 uppgår till drygt nio miljarder kronor fördelade mellan fastigheter och maskiner och inventarier enligt bilden nedan.

Vården investeringar (mkr)

Byggnader

Den totala investeringsramen för byggnader, som redovisas under Landstingsfastigheter Stockholm, uppgår under åren 2006-2010 till drygt sex miljarder kronor (bilaga 9.6). Denna siffra inkluderar periodens behov av investeringsmedel avseende ett eventuellt nytt universitetssjukhus i Solna liksom investeringar vid Karolinska Huddinge bland annat en ny huvudentré. Ombyggnader i externt förhyrda lokaler budgeteras från och med 2006 av Landstingsfastigheter Stockholm. Detta i enlighet med landstingsstyrelsens beslut om Riktlinjer för hantering av hälso- och sjukvårdens lokalfrågor (LS 0303-1350).

Utrustning

Den totala investeringsramen för utrustning är cirka tre miljarder kronor under åren 2006-2010 (bilaga 9.6). Ramarna anges per förvaltning och bolag då dessa själva ansvarar för anskaffningen av maskiner och inventarier. De sjukhus som berörs ska tillsammans med LFS finansiera reningsanläggningar för lustgas. Landstingsstyrelsen får i uppdrag att i samband med investeringsplaneringen göra en kartläggning av den röntgenutrustning som finns i länet.

7. Direktiv för trafikverksamheten

7.1 Övergripande mål och direktiv

Budgetdirektiven för trafikverksamheten utgår ifrån den övergripande trafikstrategi för landstinget som landstingsstyrelsens förvaltning föreslagit. Trafikstrategin lägger fast mål och ambitioner för trafiken de kommande 10 åren. Det övergripande mål som föreslås för trafikverksamheten är – ”Ett för regionen effektivt och hållbart transportsystem med en väl fungerande kollektivtrafik kännetecknad av hög tillgänglighet och god kvalitet”.

Det övergripande målet för kollektivtrafiken bryts sedan ned i delmål i tre olika perspektiv.

Mål för trafiken i trafikstrategin		
Samhällsperspektiv	Resenärsperspektiv	Landstingsinternt perspektiv
Bidra till en långsiktig hållbar livsmiljö Bidra till en positiv regional utveckling Vara tillgänglig för alla	Vara enkel att resa med Erbjud ett attraktivt utbud Levereras med hög kvalitet	Samordningen mellan landstingets trafikorganisationer ska öka Samordningen mellan trafikverksamheterna och andra landstingsverksamheter ska öka Trafikverksamheterna sammantaget ska bedrivas på ett långsiktigt hållbart och kostnadseffektivt sätt Trafikverksamheterna ska arbeta för ökad jämställdhet

 Stockholms läns landsting

För att kunna uppnå delmålen är bland annat följande viktigt:

- Kollektivtrafikens andel av persontransporterna ska öka
- En högre andel av de fordon som används i kollektivtrafiken ska drivas med förnybara bränslen
- Förbättrad information och orienterbarhet
- Samordning av tidtabeller
- Hela, rena och snygga trafikmiljöer
- Prissättningen stödja överflyttning från särskild till allmän kollektivtrafik.

De mål och uppdrag som finns i den övergripande trafikstrategin ska utgöra grunden för respektive trafikverksamhets planer och budget för 2006. De viktigare uppdragen med bäring på budget 2006 är bland annat:

- Skapa en samsyn mellan regionala aktörer om hur kollektivtrafikutbudet till de regionala kärnorna kan förbättras (ansvarig RTN)
- Genomföra en utredning med syfte att finna ändamålsenlig organisation av landstingets trafikverksamheter (ansvarig LS)

Det är landstingsstyrelsen som har det övergripande ansvaret för att trafikstrategin genomförs. En del uppdrag i trafikstrategin kräver ett samordnat genomförande och för detta ändamål ska tillsättas en samverkansgrupp på tjänstemannanivå med deltagare från trafikensheterna och landstingsstyrelsens förvaltning.

Landstingsbidraget/tillskottet till trafikverksamheterna 2006 är 5,5 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning jämfört med budget 2005 på knappt 7 procent. Jämfört med bokslut 2004 är ökningen av bidraget/tillskottet drygt 14 procent.

7.2 AB Storstockholms lokaltrafik (SL)

Mål

Det övergripande målet för SL är att få fler och mer nöjda resenärer. Kollektivtrafikens andel av länets persontrafik ska öka. Målet ska nås genom att erbjuda en hög kvalitet inom de områden som är viktiga för resenärerna. Att utvecklingen är ekonomiskt hållbar är också av största vikt. SL ska i sin planering beakta de mål, strategier och uppdrag för trafiken som finns i den föreslagna övergripande trafikstrategin för landstinget.

SL ska förstärka samarbetet med Färdtjänsten och handikapporganisationer för att förenkla för funktionshindrade att resa med SL-trafiken. Speciellt fokus ska läggas på resandet med pendeltågen i samband med att de nya tågen levereras och stationerna anpassas för dessa.

SL ska fortsätta arbetet med att göra kollektivtrafiken mer hållbar och ska i budgetunderlaget 2006 ange följande:

- Andelen av förnybara bränslen i busstrafiken med hänsyn till de olika scenarier som beräknas uppstå beroende på försöket med trängselavgifter och trängselbussarnas införlivande i bussflottan
- Hur stor andel av markföroreningarna som SL avser att sanera under 2006 samt hur stor andel sanerade markföroreningar detta innebär totalt sett
- Vilka delar av sin plan för minskat buller som planeras att genomföras under året

Ekonomiska ramar

Ökningen av landstingsbidraget till SL i planår 2006 i budgeten 2005 var 162 miljoner kronor eller 4,0 procent och SL indikerade i sin slutliga budget att denna ökning resulterar i ett underskott 2006 på 320 miljoner kronor. Storleken på detta underskott har sedan justerats ned till cirka 255 miljoner kronor på grund av lägre räntor, senarelagd Resekortsprojekt och senarelagd trafikutökning för pendeltågen söderut. Den sistnämnda på grund av Banverkets försenade ombyggnation av "Geting-midjan".

Landstingsbidraget till SL föreslås att öka med 344 miljoner kronor 2006. Detta motsvarar en ökning på 8,3 procent jämfört med budget 2005 och innebär följande:

- Ökningen av kapitalkostnaderna (avskrivningar och finansnetto) på 170 miljoner kronor eller 15 procent till 1 327 miljoner kronor finansieras fullt ut
- Ökningen av kostnaderna för underhåll av infrastrukturen (fordon, banor etc.) på 22 miljoner kronor eller 3 procent till 752 miljoner kronor finansieras fullt ut

- Utrymmet för ökningen av övriga kostnader är 1,6 procent vilket är i linje med den totala ökningen av landstingets bidrag/tillskott

Ovanstående innebär att 72 miljoner kronor av underskottet på 255 miljoner kronor kvarstår, vilket kräver att SL vidtar åtgärder som reducerar kostnadsökningen 2006 jämfört med nuvarande plan. SL tar i detta arbete förslagsvis utgångspunkt i de omprioriteringar av trafiken, utan effekt på högtrafiken, som fanns redovisat i budgetunderlaget 2005. Dessa bedöms kunna medföra besparingar 2006 på cirka 45 miljoner kronor. Därutöver bör det finnas möjligheter på intäktssidan till såväl förbättrad intäktssäkring som större intäkter från reklam och hyror för kommersiella lokaler. Detta förslag medför att skattefinansieringsgraden ökar till 52,3 procent 2006 från 50,5 procent i budget 2005.

Ovanstående innebär att SL har en ekonomi i balans 2006, men hanterar inte de accelererande underskotten 2007 och framåt. Av detta skäl föreslås följande principer för SL:s budgetering och planering av ekonomin på lång sikt:

- Ekonomin ska vara i balans på kort och lång sikt
- Standarden på infrastrukturen ska vidmakthållas och de reinvesteringar och det underhåll som krävs för detta ska budgeteras
- År 2008 ska finansieringen av SL ha uppnått ett läge där den sker till lika delar med landstingsbidrag och avgifter från resenärer/andra intäkter (skattefinansieringsgrad på 50 procent)
- Alla nyinvesteringar och trafikutökningar (inklusive standardhöjning) som föreslås ska redovisas i detalj inklusive förslag på hur de ökade kapital- och driftskostnaderna ska täckas

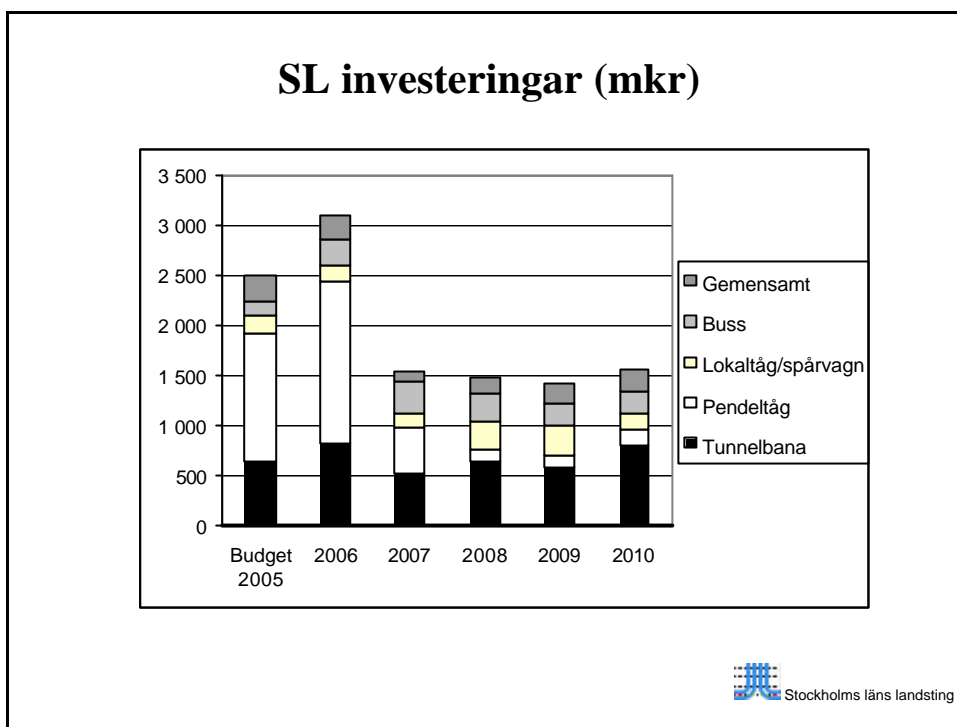
SL får i uppdrag att i bilaga till budgetunderlaget för 2006 redovisa förslag på reinvesteringarnas och underhållets uthålliga nivå. Dessa förslag ska vara reviderade av extern expertis anlitad av landstingsstyrelsens förvaltning. SL får också i uppdrag att utreda förutsättningar för och konsekvenser av att införa förarlösa tåg.

SL ska anta full kompensation från staten för ökade kostnader vid införandet av trängselavgifter i budgetunderlaget 2006. Andelen av totala investeringar, kapitalkostnader och driftskostnader som betingas av försöket ska tydligt framgå i budgetunderlaget.

Reservering sker centralt i landstinget för eventuella merkostnader för etanolbussar, för insatser för bussäkerhet och eventuell övrig reserv för oförutsedda kostnader.

Investeringar

SL:s totala investeringsram under perioden 2006-2010 uppgår till 9,2 miljarder kronor exklusive statsbidrag på cirka 1,3 miljarder kronor. Cirka 75 procent utgörs av reinvesteringar. Fördelningen mellan trafikslagen framgår av bilden nedan.

Investeringarna ska i första hand genomföras i stomtrafiken och ska prioriteras enligt följande rangordning:

- Pålitlighet och säkerhet
- Trafikinformation vid störningar
- Handikappanpassning av kundmiljöer (t.ex. stationer)
- Övriga komfortförbättringar av kundmiljöer
- Utbyggnad av nya spår

Det ska noteras att bland annat följande stora objekt inte ingår i investeringsplanen och således inte är budgeterade:

- Full depåkapacitet för de nya pendeltågen
- Reinvesteringar i Saltsjöbanan
- Citybanan
- Tvärbana Ost och Norr
- Tunnelbana mellan Odenplan och Karolinska Solna

SL får i uppdrag att i samråd med landstingsstyrelsens förvaltning utvärdera alternativa modeller att finansiera investeringar till exempel samfinansiering.

Gränsen för ospecificerade objekt sänks från och med år 2006 från 50 miljoner kronor till 25 miljoner kronor.

7.3 Waxholms Ångfartyg AB (WÅAB)

WÅAB ska i sitt arbete med budget och planer ta utgångspunkt i förslaget på en övergripande trafikstrategi för landstinget inklusive de mål och uppdrag som finns beskrivna däri.

WÅAB ska också beakta den utveckling som anges i den regionala utvecklingsplanen, RUFs, och de eventuella förändringar som blir följden av dess aktualitetsprövning 2005.

WÅAB ska till budgetunderlaget bifoga en plan som beskriver åtgärder, tidpunkt och kostnad för hur WÅAB planerar att:

- Bli ledande i branschen vad gäller miljöanpassning
- Uppfylla kravet på att diesel miljöklass 1 eller bränsle med motsvarande miljöegenskaper används i samtliga fartyg inklusive entreprenörernas fartyg
- Ställa heltäckande miljökrav på entreprenörer
- Minska utsläppen av koldioxid från fossila bränslen

Tillskottet till WÅAB 2006 är 156,6 miljoner kronor, vilket är samma tillskott som i budget 2005. WÅAB ska bevaka Sjöfartsverkets utredning rörande beskattning av fartygsdiesel.

Den totala investeringsramen under åren 2006-2010 uppgår till 202 miljoner kronor. Anskaffningen av nya fartyg enligt intentionerna i RUFs samt reinvesteringar i befintligt tonnage ska fortsätta under planeringsperioden.

7.4 Färdtjänstnämnden (FtjN)

Färdtjänstnämndens planering ska utgå ifrån de mål och uppdrag som finns i förslaget på en övergripande trafikstrategi för landstinget. Därutöver ska Färdtjänsten fortsätta att arbeta med åtgärder för att säkra en ekonomi i balans utan ökning av landstingsbidraget:

- Andelen resor i SL-trafiken ska öka
- Fria resor i SL-trafiken ska avgiftsbeläggas
- Närtrafiken ska fortsätta att byggas ut
- System och metoder för att mäta det förändrade resandet ska utarbetas
- Fortsatta diskussioner ska föras med brukarorganisationerna om hur färdtjänstens ekonomi på kort och lång sikt ska kunna hållas i balans och om hur färdtjänstens resurser på bästa sätt ska nyttjas för att tillgodose den grupp som har störst behov av färdtjänst

Färdtjänsten har angivit att man inte kan bidra till miljömålet om förnybara drivmedel och ska därför i stället i sitt budgetunderlag ange den planerade reduktionen av koldioxidutsläpp från fossila bränslen som man beräknar att uppnå 2006 jämfört med 2002.

Landstingsbidraget till Färdtjänsten 2006 är 764,1 miljoner kronor och är oförändrat jämfört med budget 2005.

7.5 Regionplane- och Trafiknämnden (RTN)

Utgångspunkten för Regionplane- och Trafiknämndens verksamhet ska vara den av landstingsfullmäktige antagna regionplanen, RUFs, inkluderande den aktualitetsprövning av planen som kommer att utföras under 2005. RTN ska i sin planering också beakta den föreslagna övergripande trafikstrategin och de mål och uppdrag som återfinns däri. Särskild vikt ska läggas vid uppdrag avseende regionalt samarbete för hållbar utveckling, bostadsförsörjning, skärgårdsfrågor, tillväxt och jämställdhet. Likaså ska effekterna av Stock-

holmsförsöket med trängselavgifter löpande följas upp. RTN ska säkerställa att dess miljöledningssystem omfattar de indirekta miljöaspekterna av RTN:s verksamhet. Landstingsbidraget till RTN 2006 är 72,2 miljoner kronor; en ökning på 1,3 procent jämfört med budget 2005.

8. Direktiv för övrig verksamhet

8.1 Landstingsstyrelsen

Landstingsstyrelsen ska upprätta budgeten i enlighet med vad som anges i riktlinjerna i dessa budgetdirektiv. Särkilt viktigt är att kostnaden för central administration fortsätter att minska och att de synergivinster som den nya samordnade förvaltningsorganisationen medför tillvaratas.

Följande uppdrag ska prioriteras i budget- och planeringsarbetet:

- Implementering och finansiering av den nya sjukvårdsstrukturen i linje med 3S-utredningen
- Långsiktig finansiering av kollektivtrafiken
- Vidmakthållande av god kostnadskontroll
- Framtagande av modell/principer för formulering av resultat-/avkastningskrav på förvaltningarna och bolagen inklusive modell för att stimulera till prestation utöver krav
- Fortsatt förbättring av styrning, uppföljning och redovisning av verksamheten ur ett flerdimensionellt perspektiv
- Fortsatt uppföljning av koncernens produktivitet utveckling
- Samordning av koncernens upphandling och logistik för att ta tillvara kostnadssynergier

Det nybildade FORUM för kunskap och gemensam utveckling ska prioritera följande uppdrag i budget- och planeringsarbetet:

- Projektet ”Verksamhetsstöd i förändring – utvecklingsstöd för god tillgänglighet”. Projektet syftar till att erbjuda vården ett process- och metodstöd för att förbättra tillgängligheten och tryggheten för befolkningen
- Att tillsammans med vårdens aktörer presentera förslag till planering för ett antal prioriterade koncernövergripande fokusområden. I detta arbete ska bland annat inbegripas:
 - Samordna och vidareutveckla arbetet med folkhälsa inom landstinget och i samverkan med andra aktörer i länet
 - Presentera plan för implementering av Folkhälsopolicyn, arbetet med barnkonventionen samt tillämpliga handlingsprogram inom folkhälsoområdet.
 - Medverka i utvecklingen av uppföljning av inriktningsmålen för hälso- och sjukvården samt i utveckling av indikatorer för att följa upp Folkhälsopolicy inom ramen för hållbarhetsredovisningen
 - Presentera förslag till hur det medicinska programarbetet, inkluderande läkemedelsfrågorna, konkretiseras i form av genomförandestrategier för en evidensbaserad hälso- och sjukvård.

- Presentera förslag till hur arbetet med medicinska riktlinjer ska integreras i datorstödet inom ramen för realiseringen av GVD
- Presentera former för fortsatt arbete med kvalitets-/verksamhetsutveckling
- Fortsatt stöd till arbetet med "Bättre strokesjukvård i Stockholm"
- Medverka till införandet av den föreslagna kostpolicyn för landstinget

Landstingsstyrelsen ska i sitt budgetförslag för 2006 beakta frågan från Skärgårdsstiftelsen om tillfälligt extra anslag på 2 miljoner kronor för vandrarhem på Lådna. Landstingsbidraget 2006 är 2 858 miljoner kronor och är således oförändrat jämfört med budget 2005.

8.2 Patientnämnden

Patientnämnden (PaN) utgör en fristående och opartisk instans som patienter och anhöriga kan vända sig till om det uppstått problem i kontakterna med den hälso- och sjukvård och tandvård som finansieras av landstinget. Landstingsbidraget 2006 föreslås uppgå till 13,1 miljoner kronor, vilket är en ökning med 2,5 procent jämfört med budget 2005.

8.3 Kulturnämnden

Kulturnämnden stödjer länets kultur- och föreningsliv genom att lämna bidrag till regionala projekt och organisationer. Nämnden har från och med 2005 också ansvaret för den utbildningsverksamhet som bedrivs i landstingets regi. I budget för 2006 ska kulturnämnden prioritera sin bidragsgivning och övriga verksamheter enligt följande:

- Hälften av nämndens budget ska gå till barn och ungdomar
- Tonvikten ska ligga på verksamhet som kommer hela länet till del
- Fördelningen mellan flickor och pojkar, kvinnor och män ska vara rättvis och jämställd

Landstingsbidraget uppgår till 314,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en höjning på 1,0 procent.

8.4 Övriga

Landstingsrevisorerna

Landstingsrevisorerna har fullmäktiges uppdrag att granska all verksamhet i Stockholms läns landsting. Revisionens mål är att verka för korrekt redovisning, god ordning och hög effektivitet. Revisionen följer upp att fullmäktiges beslut verkställs. Uppdraget utgår från kommunallagen samt andra lagar och det av landstingsfullmäktige fastställda revisionsreglementet. Landstingsbidraget för 2006 föreslås uppgå till 32,1 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning på 2,5 procent jämfört med budget 2005.

Locum AB

Locum förvaltar landstingets fastigheter. Den viktigaste delen i detta förvaltningsuppdrag är att hyra ut och utveckla landstingets vårdfastigheter. Resultatkravet 2006 är 4 miljoner kronor.

Locum ska i sitt arbete med planer och budget för 2006 prioritera följande områden:

- Planeringen av byggnation av ett nytt universitetssjukhus i Solna
- Planläggning av närsjukvårdens lokalförsörjning i ljuset av 3S-utredningen
- Fortsatt arbete med fastighetsutvecklingsplaner (FUP)

Locum får i uppdrag att:

- Etablera uppföljningssystem och dokumentera status på byggnader och fastigheter vad avser innehåll av miljöskadliga ämnen samt vidta åtgärder så att minst 50% av de identifierade föroreningarna har sanerats före utgången av 2006
- Finansiera reningsanläggningar för lustgas tillsammans med berörda sjukhus
- Ange i budget i vilken grad Locum bidrar till målet att 25% av transportererna ska drivas av förnybart bränsle
- Ange i budget hur stor andel av värme och elektricitet som vid årets utgång planeras komma från miljöanpassade energikällor
- Ange i budget uppskattad total energikonsumtion år 2006 jämfört med nivån år 2000

Landstingsfastigheter Stockholm (LFS)

Landstingets fastigheter och deras intäkter och kostnader redovisas under LFS. Fastigheterna förvaltas av Locum och LFS har inga anställda. Det ska tydligt framgå i budgetunderlaget vilken nivå på planerat fastighetsunderhåll som antagits för 2006 och hur denna nivå relaterar sig till nivån i budget 2005 och till den önskvärda nivån på lång sikt. Resultatkravet 2006 är 360 miljoner kronor.

Medicarrier AB

Medicarrier köper in, lagerhåller och distribuerar sjukvårds- och förbrukningsvaror till enheter inom Stockholms läns landsting. Resultatkravet för Medicarrier 2006 är 0 kronor.

AB Stockholms läns landstings Internfinans (IFAB)

Resultatkravet 2006 är 3 miljoner kronor.

Skadekontot

Resultatkravet 2006 är 0 miljoner kronor.

Koncernfinansiering

Resultatkravet 2006 är 599 miljoner kronor.

9. Bilagor

9.1 Övergripande ekonomiskt läge

Resultat

Landstingskoncernens resultat 2004 uppgick till 905 miljoner kronor. Framförallt kostnadsutvecklingen innebar ett trendbrott relativt övriga år i den senaste femårsperioden. Det ackumulerade resultatet åren 2000-2004 uppgick dock till nära minus 9 miljarder kronor.

De föreslagna finansiella målen syftar till en hållbar ekonomisk utveckling. Resultatet ska budgeteras så att hela kostnaden för pensionskulden täcks, så att investeringarna i hög grad finansieras av interna medel samt att det finns viss säkerhetsmarginal. Uppfylls de finansiella målen innebär det att landstingets ekonomiska ställning stärks över tid.

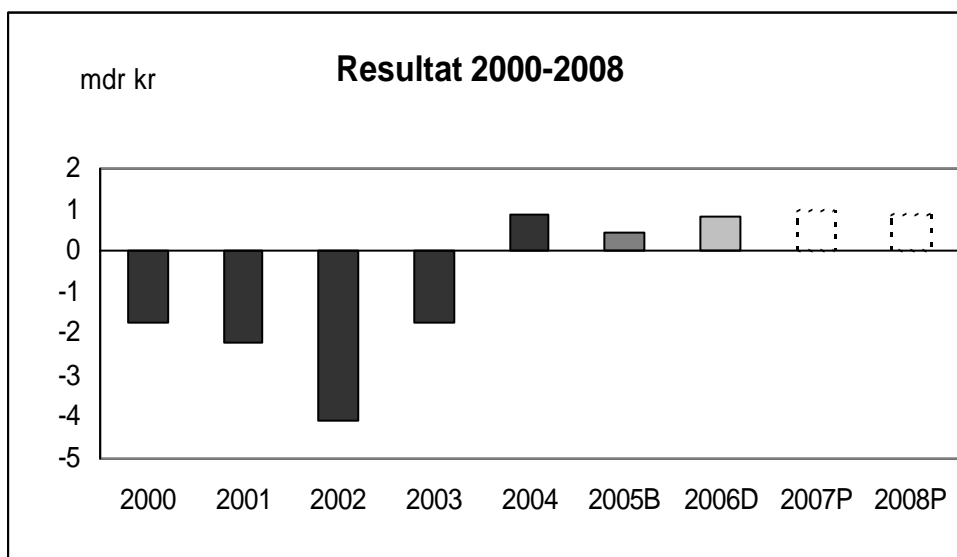

Bild 1. Resultatutvecklingen i landstinget 2000-2004, budget 2005 och direktiv 2006 med planeringsår 2007-2008.

Det goda resultatet år 2004 berodde på en kombination av kostnadsänkande åtgärder, taxehöjningar och skattehöjningar. Intäkterna ökade med 6,0 procent och kostnaderna med 0,8 procent. För att bibehålla en långsiktigt hållbar resultatnivå måste kostnadsutvecklingen vara fortsatt återhållsam.

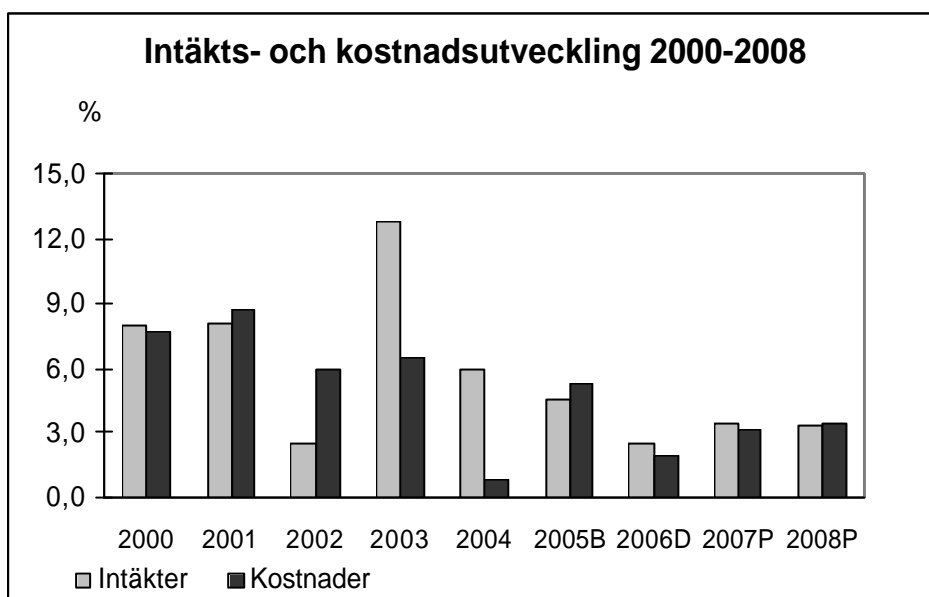

Bild 2. Utvecklingen av intäkter (verksamhetens intäkter plus skatteintäkter) och kostnader (verksamhetens kostnader plus avskrivningar) för landstinget 2000-2004, budget 2005 och direktiv 2006 med planeringsår 2007-2008.

Stora kostnadsposter för landstinget är bemanningskostnader (personalkostnader plus kostnader för inhyrd personal), kostnader för köpt vård och trafik, kostnader för läkemedel samt kapitalkostnader.

Bemanningskostnaderna, exklusive omställningskostnader, ökade under 2004 med 0,6 procent. Antalet anställda inom landstingskoncernen minskade med 438 årsarbetare till 39 916.

Kostnaden för externt köpt vård ökade med 3,9 procent, till totalt 9 731 miljoner kronor. Kostnaderna för köpt trafikverksamhet minskade med 1,0 procent, till 6 990 miljoner kronor. Minskningen är hänförlig till färdtjänsten och beror på ökad restriktivitet med färdtjänsttillstånd och tilldelning av resor samt höjda taxor, som minskat antalet resande. Färdtjänstens kostnader minskade med 45 miljoner kronor, eller med 5,8 procent till 729 miljoner kronor. SL:s kostnader för köpt trafik var i stort oförändrade.

Läkemedelskostnaderna ökade med 187 miljoner kronor, eller med 4,2 procent, till 4 685 miljoner kronor. Detta är en lägre ökningstakt än såväl för 2003 som för 2002. Den lägre ökningstakten beror främst på patentutgångar och generikareformen som innebär att apoteken erbjuder det billigaste läkemedelsalternativet. Statsbidraget för läkemedel inom läkemedelsförmånen ökade med 4,7 procent till 3 904 miljoner kronor.

Landstingskoncernens kapitalkostnader, d.v.s. avskrivningar plus finansiella kostnader, väntas uppvisa en väsentligt högre ökningstakt än andra kostnader framgent. Detta är beroende på stora investeringsbehov inom såväl trafiken som vården. Under den senaste femårsperioden har kapitalkostnaderna ökat med 82,9 procent samtidigt som verksamhetens

kostnader ökat med 22,8 procent. Under samma tidsperiod ökade den räntebärande skulden inklusive räntebärande avsättning för pensioner från 9 527 miljoner kronor till 23 403 miljoner kronor.

Kapitalkostnaderna ökade år 2004 med 6,3 procent till 2 753 miljoner kronor. Ökningen beror till sin helhet på ökade avskrivningar, främst hänförliga till SL. De finansiella kostnaderna minskade tack vare ett gynnsamt ränteläge med 26 miljoner kronor till 967 miljoner kronor.

Eget kapital

Som en följd av de senaste årens underskott har egna kapitalet minskat från 6,9 miljarder kronor 2000 till 0,7 miljarder kronor år 2004. Resultatet 2004 innebar en vändning av den negativa utvecklingen, och den finansiella ställningen väntas stärkas ytterligare under 2005.

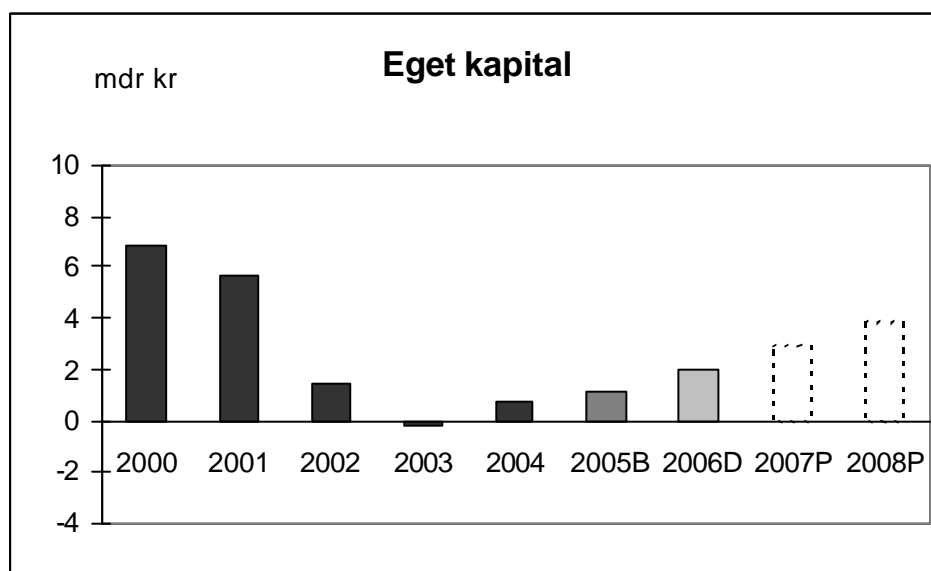

Bild 3. Utvecklingen av eget kapital 2000-2004, budget 2005 och direktiv 2006 med planeringsår 2007-2008.

Likviditet och låneskuld

Landstingskoncernens kassaflöde var starkt under 2004 tack vare den låga kostnadsutvecklingen. De likvida medlen ökade under året med 1 271 miljoner kronor till 2 061 miljoner kronor, samtidigt som låneskulden minskade med 1 219 miljoner kronor till 19 487 miljoner kronor.

Enligt budget planeras låneskulden öka med 821 miljoner kronor under 2005. Nya prognoser pekar på att upptagna lån som förfaller under 2005 om totalt 1 450 miljoner kronor sannolikt inte behöver refinansieras. Koncernen väntas via SL under året till följd av investeringarna i nya pendeltåg öka leasingfinansieringen med 434 miljoner kronor. Totalt väntas koncernens låneskuld således minska med cirka 1 miljard kronor under 2005, till cirka 18,5 miljarder kronor.

Dock kommer till detta eventuell leasingfinansiering av etanolbussar om maximalt 380 miljoner kronor samt bussar med anledning av försöket med trängselskatt om maximalt 800 miljoner kronor.

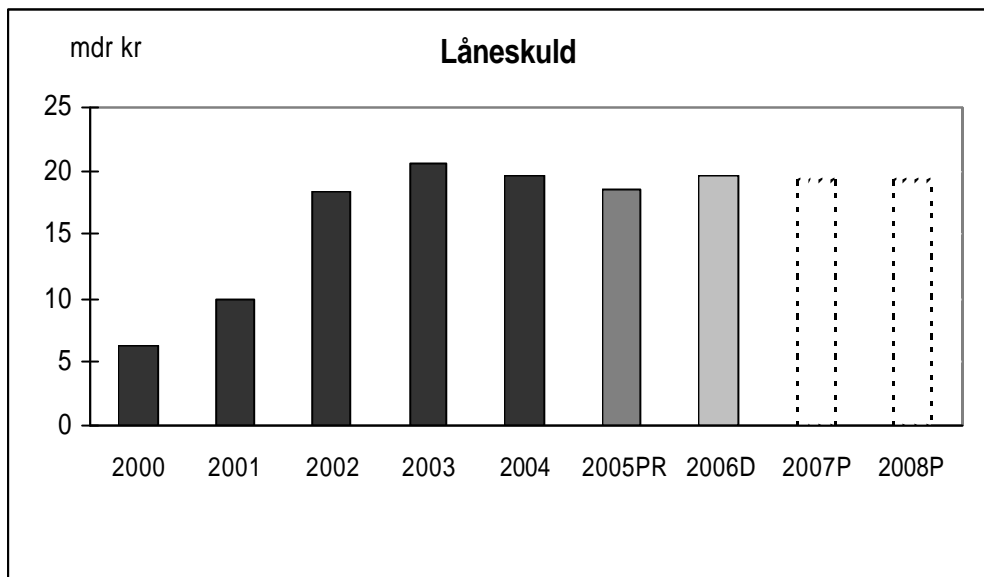

Bild 4. Utvecklingen av räntebärande skulder 2000-2004, prognos 2005 och direktiv 2006 med planeringsår 2007-2008.

9.2 Skatteintäktsprognos 2006-2008

Intäktsprognos

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2006	Ändring 06/05	Prognos 2007	Prognos 2008
Preliminära skatteintäkter	40 784	41 725	43 113	3,3%	44 993	46 864
Generellt statsbidrag*	4 309	4 475	4 625	3,4%	4 311	4 491
Utjämningsystemet**	-3 810	-1 999	-2 223	11,2%	-2 003	-2 215
Summa skatteintäkter	41 283	44 202	45 515	3,0%	47 301	49 140
Prognososäkerhet	0	-400	-400		-400	-400
Totala skatteintäkter	41 283	43 802	45 115	3,0%	46 901	48 740

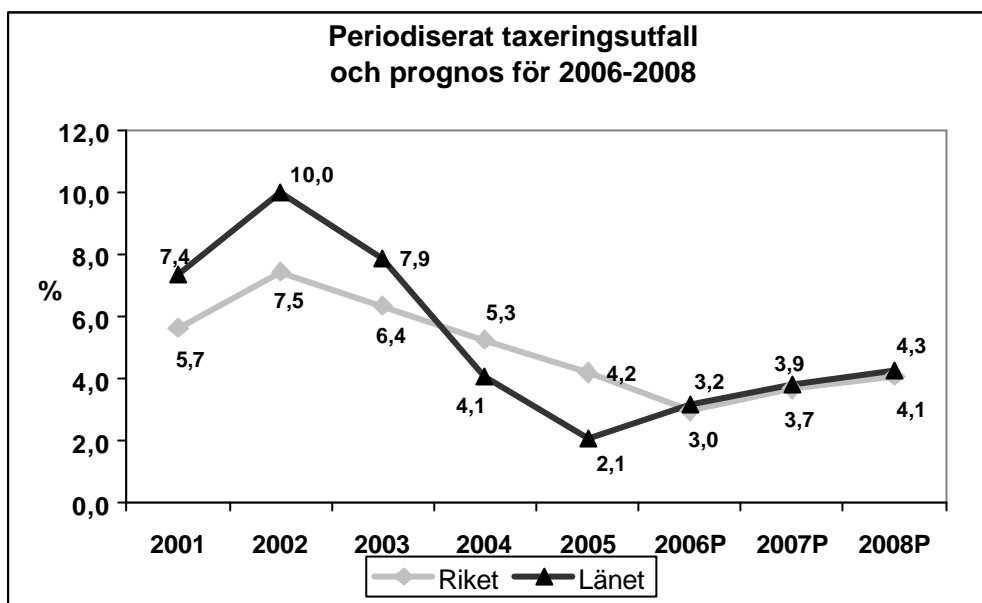
* Läkemedelsförmånen ingår fr.o.m. 2005 i det generella statsbidraget. Justering av läkemedelsförmånen har gjorts bakåt i tid för jämförbarhet. I budget 05 ingår 3 947 mkr för läkemedelsförmånen.

** I utjämningsystemet ingår kostnads- och inkomstutjämnningen samt regleringsavgift för 2005-2008. För utfall 2004 är 1 551 mkr i invånarrelaterat statsbidrag inkluderat.

I budgetdirektiven 2006 med planeringsåren 2007-2008 utgår LSF från prognos av Sveriges kommuner och landsting (SKL) avseende skatteunderlagets utveckling, snarare än prognos från Ekonomistyrningsverket (ESV). Orsaken är att prognosen från Sveriges kommuner och landsting bedöms som mer samhällsekonomiskt aktuell jämfört med prognos från ESV.

Skatteunderlaget

Den relativt svaga utvecklingen av den svenska ekonomin mellan 2000 och 2003 har resulterat i en avtagande ökningstakt av länets skatteunderlag för 2002-2005. Länets skatteunderlag ökade enligt senaste taxeringsutfall med 2,1 procent att jämföra med 4,1 procent för året innan. För andra året i följd utvecklades länets skatteunderlag sämre än rikets. Bedömningen för 2005-2008, enligt SKL, är att den nuvarande ekonomiska tillväxten skulle kunna komma att öka sysselsättningen och därmed bidra till en starkare utveckling av skatteunderlaget. Nedan presenteras de senaste periodiserade taxeringsutfallen samt Sveriges kommuner och landstings prognos av skatteunderlagets utveckling 2006-2008.

SKL: s prognos för rikets skatteunderlagsutveckling är en ökning med 3,6 procent per år 2006-2008. LSF bedömer att länets skatteunderlagsutveckling för samma period kommer att utvecklas något bättre i jämförelse med riket.

Känslighetsanalys

I tabellen nedan redovisas hur skatteintäkterna för 2005 och 2006 förändras om det sker en förändring i någon av de valda variablerna.

Mkr	Påverkan på intäkt 06*	Påverkan på intäkt 07*
Skatteunderlag, länet 2004, -1 %	-92	-99
Skatteunderlag, riket 2004, -1 %	-277	-290
Skatteunderlag, riket 2005, -1 %	-367	-286
Skatteunderlag, riket 2006, -1 %	-365	-383
Skatteunderlag, riket 2007, -1 %		-382
Skattesats 2005, SLL, + 10 öre	351	367

* Avser nettoeffekt, d.v.s. summa skatteintäkter, utjämning och regleringsavgift.

Utjämningsystemet

Ett nytt utjämningsystem infördes från och med år 2005. I samband med detta infördes också flera nya utjämningsbegrepp samt ett nytt beräkningsunderlag. Huvudsyftet är det samma i både det nya och det gamla utjämningsystemet; att ge alla kommuner respektive landsting likvärdiga förutsättningar att hantera sina uppdrag. Med hänsyn taget till invånarnas inkomster, ålder och hälsa.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2006	Ändring 06/05	Prognos 2007	Prognos 2008
Införandetillägg/strukturbidrag*	1 012	234	47	-79,9%	0	0
Kostnadsutjämning	-376	172	173	0,6%	174	176
Summa bidrag från utjämningen	636	406	220	-45,8%	174	176
Avgift till inkomstutjämning	-5 668	-2 102	-2 218	5,5%	-2 302	-2 383
Regleringsavgift**	1 551	-304	-226	-25,7%	125	-8
Nivåjustering***	-329	0	0	0,0%	0	
Summa avgifter till utjämningen	-4 446	-2 405	-2 443	1,6%	-2 177	-2 391
Summa utjämning	-3 810	-1 999	-2 223	11,2%	-2 003	-2 215

* Införandetillägget upphörde i och med nytt system och ett strukturbidrag infördes fr.o.m. 2005.

** I och med nytt utjämningsystem upphörde det generella statsbidraget och ersattes med en regleringsavgift.

*** Nivåjustering upphörde i och med att nytt utjämningsystem infördes 2005.

Prognosen för 2006 vad gäller summa utjämning är en ökning med 224 mkr jämfört med beslutad budget 2005. Av ökningen står inkomstutjämningen för 116 mkr och orsaken är att prognosen för länets skattekraftsutveckling är något bättre än rikets förväntade utveckling. Om skattekraften i Stockholms län ökar långsammare än i riket dämpas också avgiften till inkomstutjämningen och omvänt. Strukturbidraget är ett bidrag som använts för att dämpa de negativa effekter som kommer av att införa ett nytt utjämningsystem. För Stockholms län fördelades dessa negativa effekter över 2 år.

9.3 Resultaträkning 2004-2008

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Direktiv 2006	Ändring 06/05	Plan 2007	Plan 2008
<i>Summa verksamhetens intäkter</i>	11 138	11 013	11 079	0,6%	11 184	11 266
Skatteintäkter	40 784	41 725	43 113	4,3%	44 993	46 864
Generellt statsbidrag	5 860	4 172	4 399	5,4%	4 436	4 483
Inkomst- och kostnadsutjämning	-5 361	-1 695	-1 997	17,8%	-2 128	-2 207
Prognososäkerhet		-400	-400		-400	-400
<i>Summa skatteintäkter</i>	41 283	43 802	45 115	3,0%	46 901	48 740
Summa intäkter	52 421	54 815	56 194	2,5%	58 085	60 006
<i>Summa verksamhetens kostnader</i>	-48 863	-51 452	-52 292	1,6%	-53 797	-55 546
Resultat före avskrivningar	3 558	3 363	3 902		4 289	4 460
Avskrivningar	-1 780	-1 872	-2 032	8,6%	-2 190	-2 360
Rörelseresultat	1 778	1 492	1 870		2 099	2 100
Finansiella intäkter	94	79	66	-16,6%	66	66
Finansiella kostnader	-967	-1 141	-1 128	-1,1%	-1 165	-1 310
Finansnetto	-873	-1 062	-1 062		-1 099	-1 244
Resultat	905	430	808		1 000	856
Verksamhetens intäkter	11 138	11 013	11 079	0,6%	11 184	11 266
Verksamhetens kostnader	-48 863	-51 452	-52 292	1,6%	-53 797	-55 546
Avskrivningar	-1 780	-1 872	-2 032	8,6%	-2 190	-2 360
Verksamhetens nettokostnader	-39 505	-42 310	-43 245	2,2%	-44 802	-46 640

Uppgifter för 2005 är hämtade från slutlig budget. Skatteintäkter 2006-2008 enligt skatteintäktsprognos 2005-03-10. Övriga bidrag 2006-2008 enligt prognos 2004-03-14. Övriga uppgifter för 2006-2008 är baserade på preliminära uppskattningar och beräkningar.

9.4 Landstingsbidrag 2004-2008

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Direktiv 2006	Ändring 06/05	Plan 2007	Plan 2008
Landstingsstyrelsen	36 345,6	37 280,2	37 691,1	1,1%	38 712,5	40 945,4
- varav hälso- och sjukvårdsutskottet	33 731,0	34 421,8	34 832,7	1,2%	35 797,5	37 222,9
Kulturnämnden	310,9	311,1	314,2	1,0%	320,5	326,9
Färdtjänstnämnden	761,0	764,1	764,1	0,0%	779,4	795,0
Regionplane- och trafiknämnden	71,3	71,3	72,2	1,3%	73,7	75,1
Patientnämnden	11,2	12,8	13,1	2,5%	13,5	13,9
Revisorema	29,1	31,3	32,1	2,5%	33,0	34,0
Summa landstingsbidrag	37 529,1	38 470,8	38 886,8	1,1%	39 932,6	42 190,4
AB Storstockholms Lokaltrafik	3 819,9	4 124,7	4 468,7	8,3%	5 024,0	4 728,0
Waxholms Ångfartygs AB	133,4	156,6	156,6	0,0%	164,6	170,5
Summa tillskott/ aktieägartillskott	3 953,3	4 281,3	4 625,3	8,0%	5 188,6	4 898,5
Summa bidrag/tillskott	41 482,4	42 752,1	43 512,1	1,8%	45 121,2	47 088,9

Budget 2005 avser slutgiltig budget, februari 2005. Ökningen av bidragen planåren 2007 och 2008 kommer sannolikt att revideras i fullmäktiges budgetbeslut 2006-2008.

9.5 Resultatkrav 2005-2008

Mkr	Budget 2005	Direktiv 2006	Plan 2007	Plan 2008
Vård				
Beställare sjukvård	0	0	0	0
Beställare tandvård	0	0	0	0
Stockholms läns sjukvårdsområde	35	35	35	35
Karolinska Universitetssjukhuset	0	0	0	0
Södertälje sjukhus	0	0	0	0
Norrtälje Sjukhus AB	0	0	0	0
Södersjukhuset AB	0	0	0	0
Danderyds Sjukhus AB	0	0	0	0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	0	0	0	0
Folktandvården Stockholms Län AB	12	12	12	12
Ambulanssjukvården i Storsthlm AB	0	0	0	0
Stockholm Care AB	3	3	4	4
Vården totalt	50	50	51	51
Trafik				
AB Storstockholms Lokaltrafik	0	0	0	0
Waxholms Ångfartygs AB	-157	-157	-162	-169
Färdtjänstnämnden	0	0	0	0
Regionplane- och trafiknämnden	0	0	0	0
Trafiken totalt	-157	-157	-162	-169
Övriga				
Locum AB	4	4	4	4
Landstingsfastigheter Stockholm	541	360	363	355
Kulturnämnden	0	0	0	0
Landstingsrevisorerna	0	0	0	0
Patientnämnden	0	0	0	0
Medicarrier AB	0	0	0	0
Landstingshuset Stockholm AB	-51	-51	-51	-51
Skadekontot	-6	0	0	0
AB SLL Internfinans	3	3	3	3
Koncernfinansiering	46	599	793	664
Landstingsstyrelsen	0	0	0	0
Övriga totalt	537	915	1 112	975
Totalt	430	808	1 000	856

9.6 Investeringsplan 2004-2010

Mkr	Utfall 2004	Budget 2004	Budget 2005	Direktiv 2006	Plan 2007	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010
Trafiken								
SL brutto	1 834	1 999	2 471	3 022	1 571	1 446	1 554	1 585
Statsbidrag	-277	-343	-353	-314	-240	-240	-240	-240
SL netto	1 557	1 656	2 118	2 708	1 331	1 206	1 314	1 345
WÅAB netto	104	138	15	17	35	49	50	51
Trafiken totalt 1)	1 661	1 794	2 133	2 726	1 366	1 255	1 364	1 396
Byggnader 2)								
Landstingsfastigheter Stockholm	675	924	946	920	920	1 240	1 440	1 640
<i>varav pågående/tidigare beslutade</i>				685	408	342	368	
<i>varav ombyggnad i externa lokaler</i>				40	40	40	40	40
Byggnader totalt	675	924	946	920	920	1 240	1 440	1 640
Maskiner och inventarier 3)								
Vård								
Beställarkontoret Vård	10	16	3	1	1	1	1	1
Stockholms läns sjukvårdsområde	43	49	45	45	46	47	48	49
Karolinska Universitetssjukhuset	148	284	315	314	320	327	333	340
Södertälje sjukhus	6	23	16	22	23	23	24	24
Norrtälje Sjukhus AB	7	12	13	12	12	13	13	13
Södersjukhuset AB	55	83	80	77	78	80	81	83
Danderyds Sjukhus AB	58	48	56	53	54	55	56	57
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	4	9	9	9	9	10	10	10
Folkandvården Stockholms Län AB	31	31	35	36	36	37	38	39
Ambulanssjukvården i Storsthlm AB	4	3	5	5	5	5	5	6
Stockholm Care AB	0	0	0	0	0	0	0	0
Vården totalt	366	557	577	574	586	597	609	622
Övriga								
Färdtjänstnämnden	17	14	3	1	2	1	1	1
Regionplane- och trafiknämnden	1	0	0	0	0	0	0	0
Locum AB	1	2	2	2	2	2	2	2
Landstingsfastigheter Stockholm	2	0	0	0	0	0	0	0
Kulturnämnden	0	0	2	0	0	0	0	0
Landstingsrevisorerna	0	0	0	0	0	0	0	0
Patientnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0
Medicari AB	2	2	3	3	3	3	3	3
AB SLL:s Internfinans AB	0	0	0	0	0	0	0	0
Koncernfinansiering	0	0	0	0	0	0	0	0
Landstingsstyrelsen	4	10	10	10	10	11	11	11
Övriga totalt	28	28	20	16	18	17	17	18
Maskiner och inventarier totalt	393	585	597	591	603	614	627	639

Fr o m 2006 har ramar uppräknats med 2 procent motsvarande Riksbankens inflationsmål.

1) Beräkningen av ekonomiska ramar för 2006-2010 baseras på fullmäktiges beslut om 2005-2009 års investeringsplaner. Effekterna av 2004 års bokslutsutfall, eventuella justeringar med anledning av uppdrag i fullmäktiges budget för 2005-2009 samt tidsförskjutningar i nu gällande investeringsplan får beaktas i investeringsplaner för 2006-2010 för 2005-2009 under det lokala arbetet.

2) Beräkningarna av ekonomiska ramar för 2006-2010 baseras på fullmäktiges beslut om 2005-2009 års investeringsplaner som har kompletterats dels med bedömning om vad som är realistiskt genomförbart utifrån fastighetsförvaltarens nuvarande organisationsförutsättningar, dels med bedömning av medelsbehovet för ett nytt universitetssjukhus. Effekterna av 2004 års bokslutsutfall samt tidsförskjutningar i nu gällande investeringsplan får beaktas i investeringsplaner för 2006-2010 under det lokala arbetet. Till följd av beslut om Riktlinjer för hantering av hälso- och sjukvårdens lokalfrågor (LS 0303-1350) budgeteras ombyggnader i externt förhyrda lokaler fr o m 2006 under LFS.

3) I beräkningarna av 2006 års ramar för akutsjukhusen tillämpas principen 3 procent av omsättning definierat som totala verksamhetsintäkter. Basen för beräkningarna utgörs av enhetens omsättning enligt 2004 års bokslut.

För övriga resultatenheter baseras ramarna på fullmäktiges beslut om 2005 års budget.

